

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-809/2019-35

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I R J E Š E N J E

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužiteljice Melite Rožmarić, Šijanec, Kralja Bele IV 38, OIB: 25557653739, zastupane po punomoćniku Vedranu Juričanu, odvjetnik u Varaždinu, protiv tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535, zastupan po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Glamuzina & Grošeta d.o.o., Zagreb, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 7. travnja 2026. u prisutnosti punomoćnika stranaka, 8. svibnja 2026. kao dana donošenja i objave presude,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka dio odredaba Ugovora o kreditu broj: 318-50-2853829 od 25. svibnja 2005. sklopljen između tužiteljice Melite Rožmarić, iz Šijanca, Kralja Bele IV 38, OIB: 25557653739 i tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, solemniziran kod Javnog bilježnika Melanije Duić iz Varaždina pod brojem: OU-407/05-1 dana 27. svibnja 2005.g. i to: -t.1 Ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena valuta u CHF odnosno glavnica vezana za CHF, -t.2 Ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovoreno plaćanje kamate po godišnjoj, promjenljivoj kamatnoj stopi, sukladno Odluci o kamatnim stopama kreditora (tuženika), -t.7 Ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena otplata kredita u mjesečnim anuitetima u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora (tuženika) za CHF na dan dospijea.

II. Nalaže se tuženiku RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 da tužiteljici Meliti Rožmarić, iz Šijanca, Kralja Bele IV 38, OIB: 25557653739 isplati iznos od 2.079,88 EUR (dvije tisuće sedamdeset devet eura i osamdeset osam centi) sa zakonskom zateznom kamatom i to:

- na iznos od 2,64 eur tekućom od 31. svibnja 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 7,64 eur tekućom od 30. lipnja 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 8,09 eur tekućom od 31. srpnja 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 8,99 eur tekućom od 31. kolovoza 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 8,91 eur tekućom od 30. rujna 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 8,00 eur tekućom od 31. listopada 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 9,70 eur tekućom od 30. studenog 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 11,07 eur tekućom od 31. prosinca 2009.g. pa do isplate,
- na iznos od 13,01 eur tekućom od 31. siječnja 2010.g. pa do isplate,
- na iznos od 12,56 eur tekućom od 28. veljače 2010.g. pa do isplate,

-na iznos od 15,20 eur tekućom od 31. ožujka 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 14,70 eur tekućom od 30. travnja 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 15,67 eur tekućom od 31. svibnja 2010.g. pa do isplate
-na iznos od 24,10 eur tekućom od 30. lipnja 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 22,37 eur tekućom od 31. srpnja 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 21,75 eur tekućom od 31. kolovoza 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 19,99 eur tekućom od 30. rujna 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 17,17 eur tekućom od 31. listopada 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 23,12 eur tekućom od 30. studenog 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 30,70 eur tekućom od 31. prosinca 2010.g. pa do isplate,
-na iznos od 25,34 eur tekućom od 31. siječnja 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 27,22 eur tekućom od 28. veljače 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 24,82 eur tekućom od 31. ožujka 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 25,25 eur tekućom od 30. travnja 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 35,41 eur tekućom od 31. svibnja 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 34,83 eur tekućom od 30. lipnja 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 43,23 eur tekućom od 31. srpnja 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 38,91 eur tekućom od 31. kolovoza 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 34,19 eur tekućom od 30. rujna 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 33,69 eur tekućom od 31. listopada 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 33,32 eur tekućom od 30. studenog 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 35,57 eur tekućom od 31. prosinca 2011.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,54 eur tekućom od 31. siječnja 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,80 eur tekućom od 29. veljače 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,44 eur tekućom od 31. ožujka 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,36 eur tekućom od 30. travnja 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,99 eur tekućom od 31. svibnja 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,93 eur tekućom od 30. lipnja 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,21 eur tekućom od 31. srpnja 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,42 eur tekućom od 31. kolovoza 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 34,71 eur tekućom od 30. rujna 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,53 eur tekućom od 31. listopada 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 37,41 eur tekućom od 07. prosinca 2012.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,79 eur tekućom od 16. siječnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 33,35 eur tekućom od 31. siječnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,27 eur tekućom od 28. veljače 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,53 eur tekućom od 16. travnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 35,39 eur tekućom od 30. travnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 31,82 eur tekućom od 31. svibnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 31,73 eur tekućom od 30. lipnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 32,61 eur tekućom od 31. srpnja 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 34,01 eur tekućom od 06. rujna 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 35,95 eur tekućom od 05. listopada 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 34,95 eur tekućom od 20. studenog 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 35,66 eur tekućom od 12. prosinca 2013.g. pa do isplate,
-na iznos od 36,47 eur tekućom od 09. siječnja 2014.g. pa do isplate,
-na iznos od 30,03 eur tekućom od 07. veljače 2014.g. pa do isplate,
-na iznos od 31,04 eur tekućom od 28. veljače 2014.g. pa do isplate,
-na iznos od 30,71 eur tekućom od 16. travnja 2014.g. pa do isplate,
-na iznos od 29,59 eur tekućom od 16. svibnja 2014.g. pa do isplate,

- na iznos od 29,23 eur tekućom od 31. svibnja 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 29,39 eur tekućom od 19. srpnja 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 30,66 eur tekućom od 08. kolovoza 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 31,73 eur tekućom od 05. rujna 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 31,51 eur tekućom od 16. listopada 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 32,43 eur tekućom od 15. studenog 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 33,05 eur tekućom od 16. prosinca 2014.g. pa do isplate,
- na iznos od 32,69 eur tekućom od 16. siječnja 2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 33,19 eur tekućom od 14. veljače 2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 33,19 eur tekućom od 14. ožujka 2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 33,19 eur tekućom od 11. travnja 2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 33,19 eur tekućom od 16. svibnja 2015.g. pa do isplate,
- na iznos od 30,03 eur tekućom od 30. rujna 2015.g. pa do isplate,

time da se stopa zakonske zatezne kamate za razdoblje do 31. srpnja 2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5 postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. određuje se, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. određuje se za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa nadalje određuje se, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u skladu s odredbama čl.29 ZOO, u roku od 15 dana.

II. Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužiteljici u iznosu od 1.956,20 EUR, koja predstavlja iznos za koji je tužitelju umanjena neotplaćena glavnica i tražbina tuženika prema tužitelju u iznosu od 282,98 EUR s osnova preplate priznate tužitelju provedenom konverzijom s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, specificirane u podnesku tuženika od 9. veljače 2026.

III. Nalaže se tuženiku RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 da tužiteljici Meliti Rožmarić, iz Šijanča, Kralja Bele IV 38, OIB: 25557653739, nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.792,13 EUR (dvije tisuće sedamsto devedeset dva eura i trinaest centi) s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja ove presude, 8. svibnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana, dok se preostali dio tužiteljičinog zahtjeva za naknadu parničnog troška od 125,00 EUR odbija.

IV. Zahtjev tuženika za naknadu parničnih troškova odbija se u cijelosti.

r i j e š i o j e

Dopušta se preinaka tužbe iz podnesaka tužiteljice od 6. veljače 2026. u kojem je postavljen konačni tužbeni zahtjev, kojim je tužbeni zahtjevi iz tužbe povećan sa iznosa od 1.663,65 eura na iznos od 2.079,88 eura s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je 11. lipnja 2019. podnijela tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu sklopljenog s tuženikom o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF te isplate novčanog iznosa koji je prema navodima tužbe više platila tuženiku zbog primjene ugovornih tih ugovornih odredbi za koje tvrdi da su ništetne. U tužbi navodi da je kao korisnica kredita sklopila s tuženikom kao kreditorom Ugovor o kreditu broj: 318-50-2853829 25. svibnja 2005. solemniziran kod Javnog bilježnika Melanije Duić iz Varaždina pod brojem: OU-407/05-1 27. svibnja 2005., kojim joj je odobren kredit u kunskoj protuvrijednosti 23.000,00 CHF po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja. 2. veljače 2016. je sklopila s tuženikom Dodatak broj KONV-01/2016 Ugovoru o kreditu prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) kojim je provedena konverzija kredita u kredit s valutnom klauzulom u EUR. Ugovorom o kreditu od 25. svibnja 2005. u t. 1 ugovoren je iznos kredita u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 23.000,00 CHF po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita. U t.2 ugovorena je redovna kamata, godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora (tuženika), a koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,95%. U t.7 ugovorena je otplata kredita u jednakim mjesečnim anuitetima plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora (tuženika) za CHF važećem na dan dospeljeća, a prema otplatnom planu koji će biti uručen po isplati kredita. U smislu odredaba čl.322 Zakona o obveznim odnosima, ništetne su ugovorne odredbe u t.1 Ugovora o kreditu kojima je ugovorena valuta u CHF odnosno glavnica vezana za CHF, odredbe t.2 Ugovora o kreditu koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu kao i odredbe t.7 Ugovora o kreditu kojim je ugovorena otplata kredita u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora (tuženika) za CHF važećem na dan dospeljeća. Ugovorne odredbe kojim je ugovorena promjenjivost kamatne stope i vezanost uz određenu valutnu klauzulu bez da se istovremeno precizno odrede uvjeti promjenjivosti i referentna stopa za koju se promjena veže odnosno da sve ovisi samo o odluci jednog ugovaratelja, ovdje tuženika, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a na štetu tužiteljice kao potrošača. Navedene ugovorne odredbe su ništetne zbog protivnosti istih prisilnim propisima i to odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima. Naime, odredbom čl.81 Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl.84 istog zakona propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te

odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. U konkretnom slučaju ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni niti su bile lako razumljive niti lako uočljive u odnosu na potrošača, tužiteljicu. Odredbom čl.4 Zakona o obveznim odnosima propisano je da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Promjenjivost obveze tužiteljice kao potrošača u odnosu na kamatu koju tuženik kao banka određuje jednostrano protivna je načelu savjesnosti i poštenja. Predmetni ugovor je standardni ugovor banke na koji tužiteljica kao potrošač nije mogla utjecati, time da u ugovoru tuženik nije izričito utvrdio parametre za promjenu kamatne stope niti metodu izračuna tih parametara, protivno prisilnim propisima. Radi se tipskom ugovoru kod kojeg se ni o jednoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo. Takvim ugovornim odredbama tuženik je prouzročio znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice kao potrošača, protivno načelu savjesnosti i poštenja, radi čega su takve odredbe ništetne. Kako je kamata dio cijene, a cijena znači činidbu koju je tužiteljica bila u obvezi plaćati tuženiku, promjenjivost kamatne stope sukladno odluci tuženika protivna je odredbi čl.269 Zakona o obveznim odnosima kojom je propisano da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena odnosno određiva. Kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodređiva, ugovor je ništetan (čl.270 Zakona o obveznim odnosima). Odredbom čl.322 st.1 Zakona o obveznim odnosima propisano je daje ugovor koji je, protivan Ustavu RH, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Odredbom čl.324 st.1 Zakona o obveznim odnosima propisano je da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Odredbom čl.323 st.1. Zakona o obveznim odnosima propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve što je primila na temelju ugovora. Tokom otplate kredita tuženik je više puta mijenjao kamatne stope, bez da je za takvu promjenu tražio suglasnost tužiteljice, uslijed čega su se mijenjale odnosno povećavale mjesečne rate kredita. Isto tako, mijenjao se i tečaj švicarskog franka u odnosu na kunu što je utjecalo na obvezu tužiteljice odnosno mjesečne rate su porasle. Prema stavu Trgovačkog suda u Zagrebu u presudi br. P.1401/12 od 4. srpnja 2013., donesenoj u kolektivnom pravnom sporu, koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH br. Pž.7129/13-4 od 13. lipnja 2014., takvim ugovornim odredbama tuženik je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača svih korisnika kredita s kojima su sklapani potrošački ugovori o kreditima koji koriste nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Vrhovni sud RH je presudom br. Revt.249/14 od 9. travnja 2015.g. odbio revizije podnesene na odluke Trgovačkog suda u Zagrebu i Visokog trgovačkog suda RH. Isto tako, tuženik je, osim što je mijenjao kamatnu stopu sukladno svojoj odluci, ugovorio nepoštene i ništetne odredbe koje se odnose na valutnu klauzulu na način da je ugovorio valutu uz koju je vezana glavnica CHF, švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije kao trgovac u cijelosti informirao tužiteljicu kao potrošača o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a što je uzrokovalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Prema stavu Trgovačkog suda u Zagrebu u presudi br. P. 1401/12 od 4. srpnja 2013., potvrđenom presudom Visokog trgovačkog suda RH br. Pž.6632/17-10 od 14. lipnja 2018., takvom ugovornom odredbom u potrošačkim kreditima tuženik je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača svih korisnika kredita s kojima su sklapani

potrošački ugovori o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe. Naime, u ugovorima o potrošačkom kreditiranju ugovorena je valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a tuženik kao trgovac prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora potrošače nije u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) bankama je, pa i tuženiku, nametnuta obveza da dužnicima ponude konverziju kredita denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Sukladno navedenim zakonskim odredbama provedena je konverzija predmetnog kredita u kredit s valutnom klauzulom u EUR, time da se ni o tome nije pregovaralo, ali je tužiteljica pristala na konverziju kako bi joj se smanjio iznos neotplaćene glavnice i mjesečna rata i na taj način olakšala financijska situacija. Provedenom konverzijom nije nestao uzrok ništetnosti Ugovora o kreditu jer učinkom konverzije tužiteljici nije naknađena šteta zbog ništetnosti temeljem nepoštenih ugovornih odredaba za valutnu klauzulu u CHF i jednostrano promjenjive kamatne stope. Činjenica što je provedena konverzija kredita temeljem odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ne znači da je tužiteljica kao korisnica kredita izgubila pravo na utvrđenje da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne. Takav stav izražen je u odluci Vrhovnog suda RH br. Rev.2868/18-2 od 12. veljače 2019. Stoga tužiteljica ima pravo potraživati isplatu iznosa za koji smatra da joj pripada zbog više plaćenog iznosa tuženiku, a koji iznos je tuženik stekao bez osnove. Tužiteljica je temeljem osobnog izračuna, uz primjenu kamatne stope i tečaja CHF ugovoreno na dan isplate kredita, a uračunavajući i iznos preplate koji joj je priznat u konverziji, u razdoblju od isplate kredita pa do prihvatanja konverzije preplatila tuženiku iznos od 12.532,49 kn. Tužiteljica zadržava pravo preciziranja tužbenog zahtjeva nakon što se provede financijsko-knjigovodstveno vještačenje. Stoga tužiteljica podnosi ovu tužbu te predlaže da sud usvoji postavljeni tužbeni zahtjev.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Prvenstveno ukazuje na činjenicu da je Dodatkom ugovoru broj Konv-01/2016 izvršena konverzija tužiteljeva kredita u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15). Postupajući po odredbama čl. 19.c. st. 1. toč. 2. ZIDZPK tuženik je tužitelju ponudio konverziju predmetnog ugovora, a koju je konverziju tužitelj dobrovoljno prihvatio. Time je kredit izmijenjen u kredit s valutnom klauzulom u EUR na koji su primijenjene promjenjive redovne kamatne stope jednake kamatnim stopama, po iznosu, vrsti i razdoblju promjene, onima koje je tuženik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a sve uplate koje je tužitelj izvršio prema otplatnom planu u CHF obračunate su prilikom izrade novog otplatnog plana. Dodatkom ugovora o kreditu odredbe o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi određene su samim ZIDZPK, odnosno u ugovor su unesene iz samog zakona. Sukladno odredbama čl. 81. st. 5. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. i odredbama čl. 96. st. 5. ZZP-a iz 2007. glave zakona koje reguliraju nepoštene ugovorne odredbe ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne naravi. Osim toga, svrha ZIDZPK bila je s jedne strane trajno rješenje problema kredita u CHF, a s druge strane rasterećenje sudova od pojedinačnih tužbi potrošača čiji bi ugovorili bili konvertirani, kao što je predmetni. Slijedom navedenog, neosnovani su tužbeni zahtjevi jer se temelje na ništetnosti ugovornih odredaba koje kao takve više ne postoje, stoga ne

postoji ni ugovorna ni zakonska pretpostavka za isplatu temeljem oplatnog plana u CHF jer je isti izmijenjen u otplatni plan s EUR i kamatama primjenjivim na kredite vezane uz valutnu klauzulu EUR i to s danom zaključenja osnovnog ugovora o kreditu. Tužitelj se poziva na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-2868/18 kojom je odlučeno da tužitelj ima pravni interes za postavljanje zahtjeva za utvrđenje ništetnosti odredaba koje su konverzijom kredita izmijenjene, odnosno da tužba zbog toga ne može biti odbačena nego je o zahtjevu potrebno meritorno odlučiti. Međutim, ova odluka ima isključivo procesno značenje. Odnosi se isključivo na pitanje dopuštenost takve tužbe za utvrđenje, dok o osnovanosti istog zahtjeva nema govora, kao što nema govora o osnovanosti zahtjeva za isplatu postavljenog pored takvog zahtjeva za utvrđenje. U odnosu na očekivane navode tužitelja da bi sporne odredbe ugovora bile ništetne, a da iste ne mogu naknadno konvalidirati, ukazuje se na stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske izražen u odluci posl.br. Rev-1172/18 u kojoj se navodi da načelno promatrano izvor obveze može biti volja stranaka, zakon i odluka suda ili koje druge vlasti, pa se i ništetna odredba nekog ugovora također može nadomjestiti voljom stranaka (što je uobičajeni način izmjene i dopune ugovora), odlukom suda te izravnom primjenom prisilnog propisa koji na jasan način dopunjava ili mijenja odredbe ugovora. Vrhovni sud, nadalje, navodi da se radi o prisilnom propisu, pa su po prirodi stvari Banka i Korisnik nakon stupanja na snagu ZID ZoPK/12 mogli u ovom i sličnim slučajevima nadomjestiti ništetnu odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi samo u okviru navedenog članka, a da je Ustavni sud RH ovakvo interveniranje zakonodavca u već postojeće ugovorne odnose sa sličnom pravnom problematikom ocijenio na način da ono nije protivno Ustavu RH i da je Sud Europske unije ocijenio da takva intervencija zakonodavca nije suprotna pravu Europske unije. U konkretnom slučaju odredbe koje tužitelj smatra ništetnima izmijenjene su prisilnim propisom, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Tužitelj je slobodnom voljom pristao na ponudu konverzije koju mu je tuženik bio obvezan dostaviti. Dakle, sve i da su odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi iz ugovora o kreditu bile ništetne, što tuženik osporava, prisilnim propisom i voljom stranaka retroaktivno su izmijenjene kao da nikad nisu bile ni ugovorene, a predmetni ugovor o kreditu danas postoji kao da je od samog početka vezan uz valutu EUR s kamatnom stopom primjenjivom na kredite u eurima. Svi prethodno izneseni navodi tuženika potvrđeni su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4.3.2020 donesenom u oglednom sporu koji se vodio pod posl.br. Gos-1/19, a kojom je odlukom potvrđena valjanost Dodatka ugovoru kojim je provedena konverzija, pa su bespredmetni navodi tužitelja da se konverzijom samo uređuju odnosi između ugovornih strana za ubuduće odnosno od dana sklapanja Dodatka o konverziji pa nadalje. Ujedno VSRH u odnosu na valjanost provedene konverzije i predmetnog Dodatka ukazuje kako isti predstavlja novu pravnu osnovu koja je nastala na temelju novonastalih ugovornih odnosa, sporazuma koji su trebali biti sklopljeni suglasno tom zakonu. Dakle, ugovorne strane su svoj ugovorni odnos obnovile s retroaktivnim učinkom na način da je isti od njegova zasnivanja vezan uz valutnu klauzulu u eurima. Tužitelj, unatoč navedenom, potražuje isplatu iznosa kojeg temelji na otplatnom planu u CHF i neosnovanom stavu da tužitelj nije u cijelosti obeštećen. Ugovor o kreditu uz valutnu klauzulu u CHF s otplatnim planom u CHF ne postoji i smatra se kao da nikad nije ni bio zaključen među ugovornim stranama pa ne postoji ni ugovorna ni zakonska pretpostavka za isplatu kako je traži tužitelj. Tuženik u tom smislu ukazuje i na zaključak VSRH iz oglednog spora da bi se o pravnom interesu i osnovanosti zahtjeva eventualno moglo raspravljati samo u slučajevima gdje konverzija nije provedena suglasno strogim odredbama ZID ZPK. U ovom predmetu nije sporno da je tuženik

konverziju proveo u skladu s prisilnim odredbama ZID ZPK. Posljedica konverzije je stvaranje novog ugovornog odnosa između tužitelja i tuženika i to na način da je kredit vezan uz valutu CHF u cijelosti i retroaktivno zamijenjen kreditom vezanim uz valutu EUR uvažavajući sve eventualne preplate sukladno ZID ZPK pa primjenom obvezujućeg pravnog shvaćanja VSRH-a iz oglednog spora Gos-1/19 tužbeni zahtjev treba odbiti kao neosnovan. Navedeni stav zauzela je i recentna sudska praksa: presuda Županijskog suda u Puli posl. br. GŽ-925/2017 od 20.3.2020., presuda Županijskog suda u Karlovcu, posl.br. GŽ-73/19 od 28.4.2020., presuda Županijskog suda u Sisku, posl.br. GŽ-604/17 od 8.5.2020. Opreza radi, tuženik ističe prigovor zastare i prigovara visini postavljenog tužbenog zahtjeva. Ako bi, unatoč obvezujućem pravnom shvaćanju VSRH i izričitim odredbama ZPP usmjerenim na ubrzanje postupka i smanjenje troškova, tužitelj ustrajao, a sud smatrao da postoji mogućnost utvrđivanja valjanosti ugovora o kreditu odnosno pojedinih odredbi istog ugovora koje su izmijenjene voljom tužitelja i prisilnim zakonskim normama, tuženik se očituje kako slijedi. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev zasniva na presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-7129/13 od 13.06.2014. i PŽ-6632/17 od 14.06.2018. donesenim u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Iz historijata tužbe dade se zaključiti kako je tužitelj stava da je ovaj postupak samo formalne naravi te da povreda interesa pojedinačnog potrošača direktno proizlazi iz utvrđene povrede kolektivnih interesa u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Takav stav tužitelja je neosnovan. Naime, u postupku kolektivne zaštite pravna zaštita pruža se na općenitoj tj. apstraktnoj razini, neovisno o tome jesu li povrijeđena ili ugrožena prava i interesi pojedinih članova grupacije koja traži zaštitu. U navedenom postupku kolektivne zaštite sudovi su na apstraktnoj i općenitoj razini ispitivali mogu li sporne odredbe dovesti do neravnoteže i neravnopravnosti na štetu potrošača. Sukladno odredbama čl. 96. st. 1. i čl. 99. Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. tužitelj prvotno mora dokazati da mu sporne odredbe nisu bile jasne, lako razumljive ili uočljive, a ako to ne bi dokazao, nije uopće dopušteno ocjenjivati njihovu poštenost. Potrebno je prvenstveno utvrditi je li se o spornoj odredbi pojedinačno pregovaralo pa ukoliko nije bilo pojedinačnog pregovaranja tužitelj mora dokazati da sporna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja. Identične odredbe sadržane su u čl. 81. st. 1. i čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. Sporna odredba tužitelju bila jasna, razumljiva i lako uočljiva, o istoj pojedinačno pregovaralo te da nije suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Odlučujući u postupku kolektivne zaštite, žalbeni sud je zaključio da je odredba o valutnoj klauzuli u CHF bila jasna i lako uočljiva, ali da nije bila razumljiva prosječnom potrošaču. Kao što je tuženik već prethodno ukazao zaključak o nerazumljivosti odredbe kojom je glavnica vezana za valutu CHF temelji isključivo na informacijama koje su banke potrošačima dale u tzv. predugovornoj fazi, odnosno kroz oglase i reklame, a prije zasnivanja konkretnog odnosa između potrošača i banke, obzirom na pravnu prirodu kolektivne zaštite kojom se štite apstraktni interesi svih potrošača. Tuženik ističe kako je predmetna odredba tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva i to kako na gramatičkoj razini, tako i u vidu shvaćanja ukupnosti njegove obveze u budućnosti u okviru realne mogućnosti prognoze budućeg neizvjesnog događaja. Tužitelju su tijekom pregovaranja o ponudi kredita obrazložene posljedice i rizici vezanja kredita uz tečaj CHF, a na koje je tužitelj pristao. Odredba kojom je ugovorena valutna klauzula sadržana je u čl. 1. Ugovora o kreditu, a prilikom zaključenja kredita tužitelju je uručen okvirni otplatni plan u kojem je iznos anuiteta izražen u CHF. Institut valutne klauzule u RH je uveden kao posljedica

dugogodišnjih negativnih iskustava vezanih uz financijsku inflaciju i deprecijaciju nekadašnje nacionalne valute, zbog čega je taj institut vrlo brzo postao općeprihvaćen kako od strane banaka tako i potrošača. Sukladno stavu VSRH za ocjenu o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule u CHF odlučno je jesu li na svjetskom ili domaćem tržištu postojale naznake koje su upućivale na postojanje okolnosti koje će izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, odnosno je li tuženik za takve okolnosti znao ili morao znati i je li ih uskratio tužitelju prilikom sklapanja ugovora. U postupku kolektivne zaštite utvrđeno je da takve okolnosti nisu postojale, da nije bilo nikakvih posebnih rizika ili naznaka na globalnom ili domaćem tržištu te da je tuženik korisnicima, time i tužitelju, dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Razumljivost sporne odredbe procjenjuje se u trenutku zaključenja kredita i podrazumijeva shvaćanje posljedica koje iz nje proizlaze, odnosno utjecaja koji bi na otplatu kredita prouzročio porast vrijednosti CHF ili smanjenje vrijednosti domaće valute i to u okviru informacija koje su bile poznate tuženiku i koje tužitelju nisu namjerno uskraćene. Svakoj punoljetnoj, odrasloj i prosječno opreznj osobi trebalo biti jasno da se tijekom tako dugog vremenskog razdoblja ne može očekivati da će prilike u društvu, posebno one ekonomske ostati neizmijenjene, a koje uz ostala društvena kretanja kako u našem okruženju tako i u svijetu, neminovno utječu na vrijednost a time i tečaj valuta, kako nacionalne, kune, tako i drugih svjetskih valuta kao što su EUR, švicarski franak, japanski Jen, US dolar i dr. Također, osim što je tuženik tužitelju prije zaključenja ugovora, odnosno prije tužiteljeve odluke i odabira da zaključi predmetni ugovor o kreditu, dao sve informacije temeljem kojih je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku, a predmetni ugovor o kreditu je i solemniziran od strane javnog bilježnika.. Solemnizacijom ugovora javni je bilježnik potvrdio da je ugovornim stranama ugovor jasan i razumljiv te da odražava njihovu pravu volju. Na kraju, radi pravilnog rješenja ove pravne stvari potrebno je utvrditi i savjesnost postupanja tužitelja, a kako bi se utvrdilo da li isti ima pravo zahtijevati pravnu zaštitu propisanu za potrošače kao slabije stranke u ugovornom odnosu, na što upućuje i VSRH u svojoj odluci posl.br. Revt-575/16. Pojam prosječnog potrošača nastao je kroz praksu Suda Europske unije, koja ga definira kao osobu koja je razumno dobro informirana, razumno pažljiva i oprezn, a ista je definicija sadržana i u preambuli Direktive 2005/29/EZ. Stoga je u ovome postupku potrebno i ispitati savjesnost postupanja tužitelja i to prilikom zaključenja ugovora o kreditu i tijekom njegove otplate, odnosno ispitati udovoljava li njegovo postupanje zahtjevima koje za zaštitu potrošača postavlja Sud Europske unije. Obveza tuženika obavijestiti potrošača o rizicima određenog ugovora o kreditu ovisi kako o informacijama koje su tuženiku poznate, tako i o postupanju i zainteresiranosti samog tužitelja. Tužitelju je bilo razumljivo da i isplatu i vraćanje kredita veže uz tečaj CHF i mogao je shvatiti ekonomske posljedice koje iz ugovaranja takve odredbe proizlaze, odnosno da će mu visina anuiteta ovisiti o kretanju tog tečaja, s time da u trenutku zaključenja ugovora na tržištu nisu postojale naznake koje bi upućivale na postojanje okolnosti koje bi izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, a tuženik je tužitelju dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Tuženik pri tome napominje kako se ne može očekivati da korisnik u vrijeme zaključenja ugovora može predvidjeti ukupan iznos zaduženja za sve vrijeme trajanja kredita, osim eventualno u slučaju zaključenja kunskog ugovora o kreditu uz fiksnu kamatu što ovdje nije bio slučaj. To ne mogu znati ni korisnik ni banka jer nije moguće unaprijed znati kretanje vrijednosti valute uz koju se važe glavnica kredita bez obzira radi li se o CHF, EUR ili nekoj drugoj valuti, kao niti kretanje parametara o kojima ovisi visina kamatne stope, a ugovorne strane na njihove kretanje ne mogu utjecati. Obzirom da je sporna odredba tužitelju bila jasna, razumljiva i lako uočljiva, nije uopće dopušteno utvrđivati da bi ona

bila nepoštena. Međutim, ako bi sud smatrao da odredba o valutnoj klauzuli tužitelju nije bila razumljiva, tuženik ističe da se o njoj pojedinačno pregovaralo koja činjenica također onemogućuje daljnje vođenje postupka kojim se traži utvrđenje da bi takva odredba bila nepoštena odnosno ništetna. O nepostojanju pregovora govori se u onim situacijama u kojima potrošač nema drugog izbora nego prihvatiti ugovornu odredbu kakva mu se nudi, u ovom slučaju odredbu valutnoj klauzuli uz koju će vezati traženi iznos kredita, ili odustati u potpunosti od sklapanja posla. U konkretnom slučaju, tužitelj i tuženik pojedinačno su pregovarali o valutnoj klauzuli za koju će se vezati tužiteljev ugovor o kreditu. Tužitelj je tako mogao birati između ugovora uz valutnu klauzulu u CHF ili EUR. Tužiteljev ugovor nije bio tzv. „uzmi ili ostavi“, već je tužitelj tijekom pregovora mogao utjecati na spornu odredbu i otkloniti njenu primjenu ugovaranjem traženog iznosa u kunama ili npr. uz valutnu klauzulu u EUR, što je većina potrošača i činila. U tom smislu tuženik ukazuje i na stav Vrhovnog suda istaknutog u odluci Revt-249/14. Obzirom da se o spornoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo, ista se ne može smatrati nepoštenom odnosno ništetnom u smislu zahtjeva ZZP-a, sve i da je bila nerazumljiva tužitelju, a nije, tako da sud tužbeni zahtjev treba odbiti bez provođenja tzv. test poštenosti sporne odredbe. Ako bi Naslovni sud, unatoč navedenom, smatrao da je moguće ispitivati poštenost sporne odredbe, tuženik se dalje očituje da u predmetnu slučaju ne postoji znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača odnosno tužitelja. Tužitelj je, osim toga, neovisno o ZIDZPK, od samog početka kreditnog odnosa imao u čl. 9. ugovorenu mogućnost konverzije kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR koju mogućnost tužitelj nije iskoristio. Tuženik posebno skreće pozornost na odredbu čl. 98. ZZP 2007 (čl. 83. ZZP 2003) sukladno kojoj se prilikom ocjene (ne)poštenosti ugovorne odredbe u obzir moraju uzeti sve okolnosti, kao i sve ostale odredbe ugovora koji sadrži spornu odredbu. Valutna klauzula nije ugovorena kao jednostrana klauzula, dakle kao klauzula koja bi štitila tuženika u slučaju aprecijacije švicarskog franka, ali ne bi djelovala u korist tužitelja. Tuženik ne ostvaruje nikakav extra profit na temelju valutne klauzule u CHF imajući u vidu da je i sam zadužen u istoj valutu što je nesporno utvrđeno u kolektivnom sporu. U tom smislu, uvažavajući zahtjev iz odredbe čl. 98. ZZP-a 2007, prilikom ugovaranja valutne klauzule, interesi objiju ugovornih strana uzimani u obzir u podjednako mjeri, a imajući u vidu i da je ugovaranjem švicarskog franka tužitelj imao mogućnost da ugovori kredit uz drugu valutnu klauzulu, dobio nižu kamatnu stopu nego da je ugovorio neku drugu valutu, dobio mogućnost konverzije odnosno ugovorno pravo da tijekom trajanja ugovora po vlastitoj volji glavnicu kredita veže uz valutu EUR. Ono što je objektivno tužitelja kao korisnika kredita vezanog uz CHF dovelo u nepovoljni položaj, ne prema tuženiku, nego općenito jest izuzetno nagli i visoki rast vrijednosti švicarskog franka u relativno kratkom vremenskom periodu. No, s jedne strane, ta vrsta ekonomske ili vrijednosne neravnoteže ne sanira se kroz pravila o nepoštenim ugovornim odredbama, već kroz druge institute poput pravila o izmjenama ugovora zbog izvanrednih okolnosti. S druge strane, kao što je u postupku kolektivne zaštite već utvrđeno, ta vrsta neravnoteže nije uzrokovana činjenicom da banke u predugovornom stadiju nisu eventualno obavijestile potrošače o nečemu što bi bilo bitno, već potpuno neočekivanim rastom švicarskog franka u odnosu na ostale svjetske valute kojeg nitko nije mogao predvidjeti. Slijedom navedenog, tuženik je prilikom odobrenja i zaključenja predmetnog kredita postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, vodeći računa o informacijama koje su mu dostupne i vodeći računa o zaštiti interesa svojih korisnika. Tužitelj u tužbi uopće ne navodi u čemu bi se sastojalo navodno nesavjesno postupanje tuženika, a kamoli da bi za to predložio ili dostavio bilo kakav dokaz (kao uostalom i za postojanje bilo koje druge pretpostavke

nepoštenosti ugovorene odredbe). Tuženik smatra i da je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi tužitelju bila lako uočljiva, jasna i razumljiva. Ista je sadržana već u čl. 2. ugovora o kreditu, pisana je jednakim slovima kao i ostatak ugovora, a razumljivost riječi „promjenjiva“ tuženik ne smatra spornim. Metoda i kriterij promjene kamate propisani su tuženičkim općim aktima čija je primjena ugovorena u čl. 10. ugovora o kreditu, a tužitelj je potpisom ugovora izjavio da je s tekstom istih općih akata upoznat. Pored svega navedenog, razumljivost iste ugovorne odredbe proizlazi i iz činjenice da je ugovor solemniziran, odnosno da je tužitelju ugovor obrazložen od strane javnog bilježnika. Slijedom svega navedenog, a obzirom da je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi lako uočljiva, jasna i razumljiva, nije dopušteno ocjenjivati njezinu poštenost. Ako bi sud ipak smatrao da je potrebno utvrditi je li tužitelju promjenama kamatne stope nastala šteta te jesu li promjene vršene protivno načelu savjesnosti i poštenja, tuženik ističe kako tužitelj neosnovano zaključuje da bi u postupku kolektivne zaštite odredbe o promjenjivosti kamatne stope bile utvrđene ništetnim, pa da bi se njegov kredit trebao smatrati kreditom s fiksnom kamatom. Obrazloženjem presude VTSRH posl. br. PŽ-7129/13 jasno je naveden stav da su odredbe o promjenjivim kamatnim stopama valjane, a da je sporan samo dio odredbe koji bankama omogućava promjenu kamatne stope jednostranom odlukom bez ugovaranja točno određenih kriterija tj. parametara za promjenu kamatne stope. S obzirom na ovu okolnost, kao i činjenicu da je tuženik tijekom trajanja ugovora o kreditu mijenjao kamatnu stopu, tužitelj u ovom postupku mora dokazati da promjene kamatne stope učinjene od strane tuženika nisu bile opravdane i učinjene u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, odnosno da je tužitelju nastala šteta. Promjena kamatne stope tužitelju nije posljedica tuženikove nesavjesnosti i nepoštenja, već objektivnih tržišnih okolnosti. Tuženik je kamatnu stopu mijenjao zbog opravdanih razloga, a u skladu sa svojim uredno objavljenim i pristupačnim općim aktima, čija je primjena bila ugovorena u čl. 10. predmetnog ugovora. U trenutku sklapanja predmetnih ugovora o kreditu nije postojala obveza kako tuženika tako ni drugih banaka da u pogledu promjenjive kamatne stope ugovaraju egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni ugovorne kamate. Međutim, tuženik je i prije usklađenja poslovanja s odredbama kasnije donesenih Zakona o kreditnim institucijama, donesen 13.10.2008. s kasnijim izmjenama i Zakona o potrošačkom kreditiranju, donesen 30.6.2009., koristio ugovorno ovlaštenje da temeljem svoje odluke mijenja kamatne stope onda kada je za to imao opravdani razlog vodeći se pri tome načelima savjesnosti i poštenja te zabrane zlouporabe prava. Takvo postupanje tuženika bilo je u skladu i s Direktivom 93/13 EEZ o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima. Odredba o regulaciji promjenjive kamatne stope (čl. 11.a) stupila je na snagu tek dana 19.10.2012., s time da je nakon prvog stupanja na snagu naknadno mijenjana izmjenom od 2.12.2013., pa se nikako ne može primijeniti na ovaj slučaj. Od stupanja na snagu te odredbe tuženik postupa sukladno istoj. Tako je tuženik u tada važećim Općim uvjetima poslovanja sa stanovništvom kojim se propisuju osnovna pravila poslovnih odnosa tuženika i njegovih klijenata, u toč. VI propisao opće načelo da banka visinu kamatnih stopa određuje u zavisnosti od tekućih tržišnih prilika, cijene novaca i kapitala na domaćem i inozemnim tržištima. Slijedom navedenog tuženik je prilikom formiranja i promjene kamatnih stopa uzimao u obzir promjene tržišnih faktora koji određuju troškove financiranja banke, a koji su neovisni o poslovnoj politici banke i to: kretanju tržišnih kamatnih stopa po kojima se banka zadužuje na domaćem i međunarodnom financijskom tržištu, kretanju premije rizika za hrvatsko financijsko tržište i kretanju tržišno ovisnog troška regulacije koji nastaje zbog utjecaja specifičnih propisa kao npr. obvezna pričuva. Također, tuženik je prilikom promjene kamatnih

stopa vodio računa o svom položaju na tržištu imajuću u vidu konkurenciju na hrvatskom bankarskom tržištu. Navedeni kriteriji detaljno su razrađeni u Načelima za utvrđivanje promjena kamatnih stopa i Pravilniku o obračunu kamata i naknada koji su stupili na snagu 1.1.2011. Ovi opći uvjeti i akti tuženika služe kao dopunski kriterij za ocjenu opravdanosti ili neopravdanosti promjene kamatne stope. Tuženik je ugovore s valutnom klauzulom vezane za CHF počeo sklapati u drugom kvartalu 2004. Tržišni parametri koji su utjecali na formiranje kamatnih stopa za stambeni kredit s valutnom klauzulom u CHF bili su kretanje 6-mjesečnog Libor-a za CHF, 10-godišnje premije rizika za hrvatsko tržište (tzv. CDS) i 6-mjesečni trošak regulacije izračunat za obveznu pričuvu banaka koja se mora održavati na računu HNB-a (po propisanoj naknadi) i za propisani minimum pokrića deviznih obveza banaka sa kratkoročnim deviznim potraživanjima. Ovo je potvrđeno Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2012. (NN 112/12) koji je u čl. 11.a st. 2. propisao kako parametri za promjenu kamatne stope mogu biti parametri čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane npr. LIBOR, premija na kreditni rizik Republike Hrvatske i slični parametri. Prema tome samim zakonom je tuženikova poslovna praksa bila priznata i prihvaćena. Tuženik je koristio navedene parametre budući da u ukupnim financijskim izvorima tuženika značajan udio zauzimaju strani izvori financiranja, što znači da je tuženik, kao i većina drugih banaka ovisan o cijeni kapitala s vanjskih financijskih tržišta. Pri tome tuženik ističe da razlika između kamatne stope i zbroja tih parametara ne predstavlja tuženikovu dobit, jer ti parametri ne obuhvaćaju sve ostale troškove tuženikovog poslovanja npr. troškovi za plaće djelatnika, režije, poreze i sl. Sklapajući ugovor o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom, tužitelj je unaprijed dao suglasnost da se kamatna stopa tijekom otplate kredita promjeni, pa je stoga trebao očekivati da će se kamatna stopa u određenom trenutku promijeniti. Tuženik je svoje djelatnike obučavao na način da potrošačima ukazuju na rizik promjene kamatne stope, tako da je tužitelj prilikom sklapanja ugovora na taj rizik upozoren i nije mu mogao ostati nepoznat. HNB je javno potvrdio valjanost ugovaranja promjenjive kamatne stope, a nužnost njenog ugovaranja nije dovedena u pitanje niti u postupku kolektivne zaštite. Obzirom da ugovorne strane nisu sklopile ugovor s fiksnom kamatnom stopom već s promjenjivom kamatnom stopom, što tužitelj ne spori, tužitelj ne može zahtijevati da mu se vrate iznosi koje je platio kao da je sklopljen ugovor s fiksnom kamatnom stopom. U tom smislu tuženik smatra potrebnim ispitati savjesnosti i stupanj primijenjene pažnje od strane tužitelja kao potrošača. Tuženik pretpostavlja kako će se tužitelj u odnosu na pitanje zastare pozivati na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-2245/17 koja je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-2922/18 od 20.2.2020. prošla ustavnu kontrolu. VSRH je u navedenoj odluci iznio pravni stav da pokretanjem postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, obrazlažući odluku navodom da bez takvog stava vođenje postupka kolektivne zaštite ne bi imalo smisla, da je zastarni rok od 5 godina relativno kratak te da je ostvarivanje restitucijskih zahtjeva iz ništetnih ugovora povezano sa znatnim teškoćama. Ustavni sud u prethodno spomenutoj odluci navodi samo da je Vrhovni sud u obzir uzeo suprotstavljene interese potrošača kao vjerovnika s jedne strane i banke kao dužnika s druge strane, bez obrazloženja istog navoda. Tuženik navedene odluke smatra neobrazloženima i arbitrarnima, a čime je tuženiku povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Tuženik prije svega smatra da je spomenuto obrazloženje VSRH utemeljeno na pogrešnom tumačenju svrhe i pravno-zaštitne funkcije kolektivne tužbe kakva je

predviđena odredbama Zakona o zaštiti potrošača iz koje proizlazi da ni sam zakonodavac ovu odredbu nije namjeravao mijenjati, kao niti propisati da bi podnošenjem tužbe za zaštitu kolektivnih interesa nastupio prekid zastare u odnosu na zahtjeve pojedinaca. Isto nije učinio ni kada je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), donesenim radi rješavanja istog pravnog pitanja, određena pitanja uređivao čak i s retroaktivnim učinkom. Dakle, tužiteljeva mogućnost podnošenja predmetne tužbe ni na koji način nije bila vezana za donošenje pravomoćne odluke u postupku kolektivne zaštite, niti je to smisao postupka kolektivne zaštite. Odredbama čl. 240. do 246. Zakona o obveznim odnosima regulirano je pitanje prekida zastare. ZOO izričito propisuje kojim radnjama vjerovnik i dužnik mogu prekinuti zastaru. ZOO ne predviđa da bi zastaru mogao prekinuti netko treći, kao što je to podnositelj kolektivne tužbe. Tužbu za zaštitu kolektivnih interesa potrošača nije podnio vjerovnik, a niti je ista podnesena radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarivanja kakve tražbine, nego se utvrđuje da je trgovac, u konkretnom slučaju tuženik, povrijedio kakve kolektivne interese i nalaže mu se da s takvim postupanjem prestane. Nadalje, odredbama čl. 218. st. 1. i st. 2. ZOO-a određeno je da se pravnim poslom ne smije odrediti dulje ili kraće vrijeme zastare od onoga vremena koje je određeno zakonom te da se pravnim poslom ne smije odrediti da zastara neće teći neko vrijeme. Odredbe o zastari su kogentne pravne norme. Prema tome, ako same ugovorne strane ne mogu svojom voljom uređivati vrijeme zastare, odnosno prekid ili zastoje zastare, zaključuje se da to ne mogu niti neke treće osobe, bilo da je ta treća osoba podnositelj kolektivne tužbe ili sam sud. Odredbom čl. 115. st. 3. Ustava Republike Hrvatske propisano je da sudovi sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih važećih izvora prava. Sudska praksa ne predstavlja izvor prava, nego služi za tumačenje propisa. Stvaranjem novih pravnih pravila sudskim odlukama, a što pravilo o prekidu zastare uslijed podnošenja kolektivne tužbe zasigurno jest, narušava se trodioba vlasti jer sudovi preuzimaju ulogu zakonodavca, a osobito se narušava pravna sigurnost jer pojedinac ne može predvidjeti svoj položaj i prava budući da postoji opasnost da će sud osmisлити kakvo novo, do tada nepostojeće pravno pravilo i isto primjenjivati ovisno o svojoj prosudbi, od slučaja do slučaja, dakle arbitrarno. Tuženik se protivi provođenju financijskog vještačenja na način kako je to predložio tužitelj obzirom da se isto temelji na otplatnom planu u CHF koji je retroaktivno izmijenjen kao da nikada nije ni postojao. Osim toga, isto je usmjereno na pretvaranje predmetnog ugovora o kreditu u kunski kredit s fiksnom kamatnom stopom i to kamatom u visini koja se primjenjivala na kredite u CHF. Ako bi, unatoč navedenom, sud odredio provođenje vještačenja po prijedlogu tužitelja, tuženik predlaže da vještak vještači i anuitete plaćene po tečaju nižem od onog na dan isplate kredita i kamati nižoj od početno ugovorene za cijelo razdoblje do konverzije kredita. Kako je već prethodno istaknuto, po predmetnom je ugovoru o kreditu provedena konverzija sukladno odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Konverzija je provedena retroaktivno, odnosno računajući od dana zaključenja ugovora o kreditu. S danom 30.9.2015. izvršena je usporedba iznosa kojeg je tužitelj platio i kojeg bi platio po otplatnom planu u EUR, odnosno koliko je tužitelju preostalo neotplaćene glavnice po otplatnom planu u CHF i koliko bi mu preostalo po otplatnom planu u EUR. Provedbom konverzije sukladno ZPK, tužitelju je za neotplaćena glavnica smanjena za 1.956,20 EUR. Provedbom konverzije tužitelju je utvrđena i preplata u iznosu od 2.132,13 kn, a koja je korištena za podmirenje budućih anuiteta. Ako bi Naslovni sud, unatoč svemu što je tuženik istaknuo u tijeku postupka, smatrao kako tužitelj ima pravo na zahtjev temeljem otplatnog plana u CHF i da je za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari potrebno provođenje vještačenja, vještak bi u obzir morao uzeti i preplatu

utvrđenu konverzijom te iznos za koji je umanjena preostala glavnica. Vještak bi navedeno trebao uzeti u obzir jer su isti posljedica retroaktivne provedbe konverzije, a koju tužitelj osporava jer smatra da ima pravo na zahtjeve s otplatnog plana u CHF kao da isti nije u cijelosti izmijenjen. Ako vještak navedeno ne bi uzeo u obzir, tuženik za slučaj da Naslovni sud prethodno utvrdi da je tužiteljev tužbeni zahtjev za isplatu osnovan, ističe procesno-pravni prigovor radi prebijanja te predlaže da sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 17.062,00 kn uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na isti iznos od 1.10.2015. do isplate u visini stope određene čl. 29. ZOO-a. Iznos kojeg tuženik ističe u prigovoru radi prebijanja predstavlja zbroj preplate iz konverzije (2.132,13 kn) i iznosa za kojeg je tužitelju umanjena neotplaćena glavnica (1.956,20 EUR) u kunsnoj protuvrijednosti primjenom srednjeg tečaja HNB-a za EUR na 30.9.2015 (14.929,87 kn). Navedeni su iznosi nesporno utvrđeni među strankama u čl. 4. i 5. Dodatka broj Konv-01/2016 ugovoru o kreditu, no ako bi tužitelj iste osporavao tuženik predlaže provođenje financijskog vještačenja na okolnost njihove visine. Tuženik predlaže tužbene zahtjeve odbiti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja rješenja o trošku do isplate.

3. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužiteljica je u podnesku od 6. veljače 2026. postavila svoj konačni tužbeni zahtjev izražen u eurima, usklađen s Nalazom vještakinje kojim potražuje isplatu iznosa od 2.079,88 eura s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom. Konačno postavljeni tužbeni zahtjev je u odnosu na prethodni veći za 416,23 eura, a sud je rješenjem sadržanim u ovoj odluci dopustio takvu preinaku tužbe. O tom konačno postavljenom tužbenom zahtjevu je sud i odlučivao.

4. Tuženik se u podnesku od 18. ožujka 2026. protivio preinaci tužbe te istaknuo prigovor zastare u odnosu na preinačeni dio. Neosnovano se tuženik protivi preinaci tužbe budući da prema čl. 190. st. 2. Zakona o parničnom postupku tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka, a u ovom slučaju je tužiteljica tek nakon što je provedeno vještačenje mogla postaviti svoj konačni tužbeni zahtjev prema izračunu vještaka. U odnosu na preinačeni povećani dio tužbenog zahtjeva zastara nije nastupila iako je tužbeni zahtjev u skladu s Nalazom vještaka povećan nakon 13. lipnja 2023., jer je podnošenjem same tužbe došlo do prekida zastare u smislu odredbe čl. 241. ZOO, budući da tužiteljica preinačenim zahtjevom tužitelj ne zahtijeva isplatu po nekoj drugoj činjenično pravnoj odnosno materijalno pravnoj osnovi, već je tom preinakom samo povećala svoj zahtjev u odnosu na ranije postavljen, a koji proizlazi iz iste činjenično pravne i materijalno pravne osnove, koji do podnošenja tužbe nije bio u zastari. Takav stav je o tom pitanju zauzeo i Županijski sud u Puli u svojoj presudi poslovni broj : GŽ-636/2021-2 od 24. svibnja 2021. U vezi s tim treba reći i to da kao što je već prethodno obrazloženo, prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022., kojim je dopunjeno shvaćanje od 30. siječnja 2020. , pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, odnosno zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Slijedom navedenog novčana tražbina tužiteljice zbog toga nije u zastari, iako je kondemnatorni tužbeni zahtjev preinačen nakon 13. lipnja 2023. U vezi s tim se napominje da je Građanski odjel Vrhovnog suda

RH na svojoj drugoj sjednici održanoj 27. svibnja 2024. donio pravno shvaćanje Su-IV-123/2024-5 pod točkom 2. prema kojem u slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva. To znači da svi potrošači tužitelji koji su na vrijeme tužili banke zbog nepoštene kamate i nepoštene valutne klauzule u slučaju franak, imaju sljedeća dodatna prava u svojim postupcima: pravo nakon vještačenja povećati zahtjev za obeštećenje u skladu s izračunom sudskog vještaka te pravo i dobiti povećani dio tužbenog zahtjeva, jer zastare potraživanja za povećani dio obeštećenja nema.

5. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: dokumentacija predana uz tužbu u omotnici (na stranici 9 spisa), uz odgovor na tužbu (u omotnici na stranicama 37-19 spisa), uz podnesak tužitelja od 21. listopada 2020. (na stranicama 126-136 spisa), provedeno je financijsko-knjigovodstveno vještačenje po stalnoj sudskoj vještakinji za ekonomiju, financije, računovodstvo i bankarstvo Danijeli Podbojec, pročitani su nalaz vještakinje Danijele Podbojec od 10. studenoga 2025. (na stranicama 228-302 spisa), uz podnesak tuženika od 9. veljače 2026. (na stranicama 317-380 spisa) te je saslušana i tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja. Napominje se da je tuženik na pripremnom ročištu održanom 27. veljače 2024. odustao od dokaznog prijedloga za saslušanjem svjedokinje Dijane Prka. Nije proveden po tuženiku predloženi dokaz saslušanja javnog bilježnika jer se saslušanjem javnog bilježnika jer se saslušanjem javnog bilježnika ne može utvrđivati obaviještenost potrošača prije sklapanja konkretnog ugovora. Naime, javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti parametre promjene kamatne stope ili rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti.

6. Predmet ovog spora je zahtjev tužiteljice za utvrđenjem ništetnosti ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu sklopljenog s tuženikom o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF te povrat stečenog bez osnova na temelju tih ugovornih odredbi za koje tužiteljica tvrdi da su ništetne.

7. Između stranaka nije sporno:

- da je tužiteljica kao korisnica kredita s tuženikom kao kreditorom 25. svibnja 2005. zaključila Ugovor o kreditu broj 318-50-2853829 kojim joj je stavljen na raspolaganje kredit u iznosu od 23.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke kreditora na dan isplate,
- da ugovor sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi i odredbu o valutnoj klauzuli u CHF te da je početna kamatna stopa 4,95 % godišnje
- da je na temelju odluke o promijenjenoj kamatnoj stopi tuženik jednostrano uvećavao anuitete za iznos povećane kamatne stope,
- da su zbog promjene tečaja CHF i povećanja kamatnih stopa anuiteti kredita znatno porasli tijekom otplate,
- da je 2. veljače 2016. sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu kojim su odredbe iz oba prethodno navedena Ugovora izmijenjene u pogledu valute obveze, redovne kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita,

8. Sporno je između stranaka da li su sporne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi nišetne, da li je predmetni ugovor potrošački ugovor, da li tužiteljica ima pravni interes za podnošenje ove tužbe, da li je nastupila zastara tražbine, da li je pitanje vraćanja iznosa koje traži tužitelj riješeno temeljem Aneksa sklopljenim između stranaka sukladno ZIDZPK.

9. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan u cijelosti.

10. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva nišetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, nišetnost neke odredbe ugovora ne povlači nišetnost ugovora ako on može opstati bez nišetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju nišetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

11. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez tih nišetnih odredbi, jer ako se ne primjeni promjenjiva kamatna stopa, ostaje početna, a ako se ne primjeni valutna klauzula u CHF, anuiteti kredita se izračunavaju u kunama, a i odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je ovaj sud vezan su utvrđene nišetnima samo ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi.

12. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su zaključili tuženik kao davatelj kredita i tužiteljica kao korisnica kredita, a već iz sadržaja ugovora proizlazi da ih je tužiteljica s tuženikom sklopila kao fizička osoba za stambene potrebe, pa je ista u tom pravnom poslu potrošač te se u rješavanju istoga trebaju primijeniti i mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03”). Prema čl. 81. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZZP-a propisuje da je nepoštena ugovorna odredba nišetna. Prema st. 2. tog članka

ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

13. O ništetnosti ugovornih odredba o promjenjivim kamatnim stopama u ugovorima o potrošačkom kreditu već su pravomoćno odlučili sudovi u sporu vođenom po kolektivnoj tužbi potrošača. Predmet kolektivnog spora koji se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu između "Potrošača" – Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača i osam banaka (P-1401/12) bila je zaštita potrošača od korištenja ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i to: odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana uz CHF i odredbe kojom je ugovorena redovna kamata promjenjiva čije je stopa tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom kreditora. Presudom od 4. srpnja 2014. Trgovački sud u Zagrebu je, ocijenivši ih netransparentnima i nepoštenima, utvrdio ništetnost ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli i ništetnost ugovornih odredbi o kamatnoj stopi promjenjivoj na osnovi jednostrane odluke banke u ugovorima o potrošačkom kreditiranju te je naložen prekid navedenog postupanja. Presudom Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. (PŽ-7129/13) potvrđena je prvostupanjska presuda u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava koji se odnose na ništetnost promjenjive kamatne stope. U odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti valutne klauzule u CHF, prvostupanjska presuda je preinačena i tužbeni zahtjev je odbijen. Pravna shvaćanja Visokog trgovačkog suda o ništetnosti ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope kao i ona o valjanosti valutne klauzule podržao je Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je presudom od 9. travnja 2015. (Revt-249/14) odbio revizije stranaka. Nakon što je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske U-III/2521/2015 i dr. od 13. prosinca 2016. djelomično usvojena ustavna tužba "Potrošača" te je ukinuta presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14 u dijelu kojim je odbijena revizija "Potrošača" protiv pravomoćne presude kojem je odbijen zahtjev koji se odnosi na poštenost valutne klauzule, Vrhovni je sud ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu te je predmet vraćen na ponovljeni žalbeni postupak Visokom trgovačkom sudu. Presudom od 14. lipnja 2018. (PŽ-6632/17), Visoki trgovački sud je, u ponovljenom postupku, potvrdio prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem je sud utvrdio da je svaki pojedini tuženik povrijedio kolektivne interese potrošača korištenjem ugovornih odredaba kojima je otplatu glavnice kredita vezao uz švicarski franak o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a da prije zaključenja, u vrijeme zaključenja i u svezi zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, to je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača te im naložio prekinuti s korištenjem tih odredaba i zabranio im korištenje takvih i sličnih ugovornih odredaba ubuduće. Presudom od 3. rujna 2019. (Rev-2221/18) Vrhovni sud Republike Hrvatske je odbio reviziju kreditora protiv dijela presude Visokog trgovačkog suda kojim je potvrđena nepoštenost i ništetnost ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu upućujući pritom na razloge iz drugostupanjske presude. Dakle spor kolektivne pravne zaštite pravomoćno je okončan i to na način da su konačno obje sporne ugovorne odredbe i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamati kao i odredba o valuti švicarski franak utvrđene nepoštenim i ništetnim.

14. U odnosu na tvrdnju tuženika da se navedene presude ne mogu primjenjivati jednako na sve potrošače, već od slučaja do slučaja nakon utvrđenja prave volje

ugovornih strana i utvrđenja informiranosti primatelja kredita o svim parametrima eventualnih rizika, treba reći da se prema odredbi čl. 502.c Zakona o parničnom postupku, fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz odluke poslovni broj: 24 P-47/19-10. U tom će slučaju sud biti vezan uz ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na nj pozvati, a upravo na ta utvrđenja se tužitelj i poziva u tužbi. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći i to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2011. godine („Narodne novine“ br. 57/11.), kojima je propisana mogućnost podnošenja kolektivne tužbe, dodan, među ostalim, i članak 502.c. Ova odredba je regulirala da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ZPP-a (kolektivna tužba) da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. S obzirom na to da je u praksi sudova bilo prijetnje u vezi tumačenja odnosi li se ova odredba samo na parnične postupke koji su pokrenuti tužbom radi naknade štete ili je moguća primjena i u parničnim postupcima pokrenutim radi isplate po drugim osnovama (primjerice, stjecanja bez osnove) zakonodavac je posljednjim izmjenama i dopunama ZPP-a („Narodne novine“ br. 70/19.) intervenirao u sadržaj članka 502.c na način da je sada izričito navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Pojedini potrošači, a kada sud utvrdi postojanje određene povrede propisa o zaštiti potrošača, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu se pozivati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava. Na taj način proširene su subjektivne granice pravomoćnosti, jer osuđujuća presuda iz postupka zaštite kolektivnih interesa u postupcima individualne pravne zaštite koju pokrene potrošač obvezuje ostale sudove, pa je tako i ovaj sud. I prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14, 110/15 i 14/19), odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.106. st. 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

15. Kako se u konkretnom slučaju tužiteljica poziva upravo na pravno utvrđenje iz rečene presude kojom je utvrđeno da je tuženik povrijedio prava tužiteljice kao potrošača i ujedno korisnika kredita, a u kojima je koristio ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF, nepotrebno je analizirati tvrdnje tuženika o tome da su te ugovorne osobe jasne i dovoljno uočljive te da su potrošači, pa tako i tužitelj bili u dovoljnoj mjeri informirani o promjeni kamatne stope o kriterijima i parametrima koji su utjecali na takvu promjenu te o rizicima sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom CHF, kao i tvrdnje da tim odredbama nije uspostavljena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana te da korisnik kredita glede toga nije bio u zabludi, uz okolnost da je Trgovački sud u Zagrebu u navedenoj odluci takve odredbe ugovora, odnosno takvu praksu u ugovorima o kreditu utvrdio ništetnima.

18. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na

prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao „potrošača” u smislu Direktive jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

16. Valutna klauzula i promjenjive kamatne stope su zakonom dopuštene, ali iste ipak mogu biti utvrđene nepoštenima i slijedom toga ništetnima, ako nisu bile transparentne, a pravomoćnom presudom donesenom u kolektivnom sporu je presuđeno da nisu bile transparentne, što je na temelju provedenih dokaza utvrđeno i u ovom postupku. S obzirom na to da se prema praksi ES-a odredbe o tečajnom riziku imaju smatrati odredbama koje definiraju glavni predmet ugovora, poštenost odredbi o tom riziku ne bi se mogla procjenjivati da je odredba transparentna. Kako su odredbe o valutnoj klauzuli uglavnom formalno jasno i razumljivo sastavljene, upravo zaključak o tome da prilikom sklapanja ugovora potrošaču nisu bili priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoje obveze, ocijenjeno je da nisu transparentne u materijalnom smislu, odnosno da u suštini nisu jasno i razumljivo sastavljane. To je otvorilo put mogućnosti da se testiraju na poštenje, odnosno na dobru vjeru i ravnotežu. Pritom je ES naglasio da zahtjev transparentnosti „treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena obvezuje financijske institucije da korisnicima kredita pruže dovoljno informacija kako bi potonji mogli donositi razborite i informirane odluke. U tom pogledu taj zahtjev znači da ugovornu odredbu o riziku promjene tečaja potrošač mora razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, ali također u pogledu njezina konkretnog dosega, u smislu da prosječan potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može ne samo znati za mogućnost deprecijacije nacionalne valute u odnosu na stranu valutu u kojoj je ugovor o kreditu sklopljen već i da može procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze. U tom smislu je na nacionalnom sudu da, prilikom razmatranja okolnosti sklapanja ugovora, provjeri jesu li potrošaču priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoga zajma. To, uz ostalo, uključuje informiranje o tome da snosi rizik od pada valute u kojoj ostvaruju dohodak, a što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi

moгуće promjene tečaja i s tim povezane rizike zajma u stranoj valuti. Pritom nije dostatno da su odredbe samo gramatički razumljive nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročita tekst ugovora, nije dovoljno da potrošač samo razumije da primjerice tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute; taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, ES zahtijeva da se provjeri uključuju li informacije koje su pružene potrošaču barem utjecaj koji na rate ima znatna deprecijacija zakonskog sredstva plaćanja u državi članici u kojoj korisnik kredita ima prebivalište u odnosu na stranu valutu. Konkretno, korisnik kredita mora, s jedne strane, biti jasno obaviješten o činjenici da se, sklapajući ugovor o kreditu u stranoj valuti, izlaže tečajnom riziku koji će gospodarski teško moći snositi u slučaju pada vrijednosti valute u kojoj ostvaruje svoj dohodak u odnosu na stranu valutu u kojoj je nominiran zajam. S druge strane, pružatelj usluge, u ovom slučaju bankarska institucija, mora iznijeti moguću promjenu deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti. Naposljetku, kao što je to pojašnjeno u dvadesetoj uvodnoj izjavi Direktive 93/13, potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora. Naime, pravodobna informacija pružena prije sklapanja ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe pristupajući odredbama koje je ovaj prethodno sastavio. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe kojom se određuje promjenjiva kamatna stopa, odlučne informacije u svrhu ispitivanja koje nacionalni sud u tom pogledu mora provesti predstavljaju, s jedne strane, činjenica jesu li osnovne informacije o izračunu te stope lako dostupne svima koji su željeli ugovoriti kredit te, s druge strane, pružanje informacija o prošlim kretanjima indeksa na temelju kojeg se ta stopa izračunava.

17. Kao što je već rečeno odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je sud vezan u ovom postupku je već utvrđeno da navedene ugovorne odredbe koje je i ovdje tuženik uključio u predmetni ugovor o kreditu nisu bile transparentne, da se o njima nije pojedinačno pregovaralo da banke s korisnicima kredita nisu ugovorile parametre na osnovu kojih će se mijenjati kamatna stopa te da nisu bili upozoreni na rizike Hrvatska narodna banka ne drži pod kontrolom te da su uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

18. U vezi s tim se napominje da je Republika Hrvatska postala članica Europske unije 1. srpnja 2013. te da se na pravne odnose i sporove proizašle iz potrošačkih ugovora, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, neposredno ne primjenjuje pravo Europske unije, ali u tim slučajevima postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine (što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005.

19. Tuženikov prigovor zastare također je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina, a teče od pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu. Kako se tužiteljica poziva na presude Trgovačkog suda u Zagrebu, to je nakon pravomoćnosti presude P-1401/2012 od 4.

srpnja 2013., zastara potraživanja za preplaćene kamate nastupila 14. lipnja 2019. za sve banke, osim za Sberbank (Volksbank), za koju zastara preplaćenih kamata nastupa u lipnju 2023., dok zastara potraživanja preplaćenog tečaja CHF nastupa za svih 8 osuđenih banaka u lipnju 2023. U odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim tužiteljica traži povrat stečenog bez osnova na temelju primjene ništetnih ugovornih odredaba kojima je u spornom ugovoru o kreditu ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, ništetnost takvih ugovornih odredaba utvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-6632/17-10 od 14.6.2018. Budući da je tužba u ovom predmetu zaprimljena 11. lipnja 2019., to nije nastupila zastara potraživanja vezana uz promjenu kamatne stope i promjenu tečaja CHF. Napominje se i da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. odlučujući o izvanrednoj reviziji, zauzeo pravno shvaćanje prema kojem pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a, a zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13.

20. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove s obzirom na to da su banke stekle određenu korist na temelju ništetnih odredbi. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 i 29/2018 te u daljnjem tekstu: ZOO) u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

21. Iz samog Ugovora o kreditu koji je predmet ovog spora je razvidno da se radi o potrošačkom ugovoru sklopljenim s tužiteljicom kao fizičkom osobom, dakle s tužiteljicom kao potrošačem, da je to potrošački ugovor te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužiteljica nije mogla utjecati. Taj zaključak potvrđuje i činjenica da je taj kredit tretiran kao potrošački kad se provodila konverzija, odnosno kad je 2. veljače 2016. sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o potrošačkom kreditiranju, kojim su odredbe iz prethodno navedenog Ugovora izmijenjene u pogledu valute obveze, redovne kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, budući da su se takvi dodaci ugovora prema tom zakonu sklapali sami za potrošačke ugovore. Nadalje, iz predmetnog ugovora o kreditu je nadalje razvidno da je ugovorena valutna klauzula u CHF, odnosno da su glavnica kredita i anuiteti vezani uz tu valutu, da je ugovorena početna kamatna stopa od 4,95 % godišnje te da je ista promjenjiva u skladu s odlukom o kamatnim stopama kreditora, a iz Nalaza i mišljenja vještaka je razvidno da je tečaj CHF tijekom otplate kredita znatno porastao te da su se kamatne stope povećavale sukladno odlukama tuženika.

22. Tužiteljica i tuženik su na okolnost da se predmetnom ugovoru pojedinačno pregovaralo te da je tužiteljica prilikom sklapanja ugovora bila upozorena na rizike ugovaranja valutne klauzule u CHF predložili saslušanje tužiteljice.

23. Tužiteljica u svom iskazu navodi da je s tuženom bankom sklopila ugovor o kreditu koji je predmet ovog postupka, kao sudužnici u kreditu su bili njezin brat i prijatelj, a kredit joj je trebao za izgradnju obiteljske kuće u kojoj i danas živim sa članovima obitelji, da su u to vrijeme bili jako mladi i imali su veliko povjerenje u tu banku, to ukoliko više što je i poznavala neke službenike u banci s kojima je pregovarala o kreditu, da joj je u banci kao povoljan i siguran ponuđen predmetni kredit koji sadrži odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, rečeno joj je da je kredit povoljan jer je kamata stabilna pa je ponudu prihvatila i sklopila predmetni ugovor, da joj je kad je pitala zašto kredit ne bi bio u kunama rečeno da joj je puno povoljnije uzeti CHF kredit u što je povjerovala jer je poznavala službenicu s kojom je kredit dogovarala, da su se nakon nekog vremena rate kredita značajno povećale zbog porasta kamata i tečaja CHF pa je zbog toga prihvatila od banke ponuđenu joj konverziju, da joj javni bilježnik ništa nije objašnjavao u vezi s kreditom, da je vjerojatno je pročitala ugovor o kreditu te da je imala veliko povjerenje u službenicu banke koja joj je predložila upravo CHF kredit.

24. Na temelju iskaza tužiteljice koji je prihvaćen kao vjerodostojan sud je utvrdio da da je tužiteljica s tuženikom sklopila predmetni ugovor o kreditu u kojem se navodi da je riječ o stambenom kreditu za što je i utrošila sredstva kredita, da se o odredbama kredita nije pojedinačno pregovaralo, da nije bila upozorena na rizike sklapanja ugovora s valutnom klauzulom u CHF niti su joj bili predloženi kriteriji po osnovu kojih će se mijenjati kamatna stopa te da su se početne rata kredita zbog porasta tečaja i kamatne stope znatno povećale pa je tužiteljica zbog toga bila primorana sklopiti Dodatak ugovora kojim je valutna klauzula u CHF zamijenjena valutnom klauzulom u eurima.

25. Ocjenom svih provedenih dokaza sud zaključuje da tužiteljici od strane bankarskog službenika nije detaljno objašnjen predmetni kreditni odnos, da joj nisu predloženi parametri koji utječu na promjenu kamatne stope te da je tuženik propustio

razjasniti tužiteljici odredbu o valuti obveze i nije postupao u dobroj vjeri, odnosno da nije dokazano da je tuženik informirao tužiteljicu kao potrošača u predugovornom stadiju sklapanja Ugovora o kreditu o rizicima promjene tečaja švicarskog franka.

26. Iz Ugovora o kreditu koji je predmet ovog spora je razvidno da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ali da nisu ugovoreni i parametri po osnovu kojih će se ista mijenjati, pa se mijenjala jednostrano na osnovu odluka tužene banke kao što proizlazi iz Nalaza i mišljenja vještakinje Danijele Podbojec. Za ovaj spor odlučno je to da prilikom sklapanja ugovora nisu ugovoreni kriteriji, odnosno parametri po osnovu kojih bi se mijenjala kamatna stopa, već se ista mijenjala jednostrano prema odlukama tuženika koji je o tome samo obavještavao tužiteljicu kao korisnicu kredita, budući da ugovor o kreditu ne sadrže precizne kriterije za određivanje promjenjive kamatne stope, pa tužiteljica ni na koji način nije mogla znati na koji način i po kojim parametrima će se mijenjati kamatna stopa, u tom slučaju je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, jer se o tome nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljem kao korisnikom kredita niti su s njim ugovoreni parametri o kojima ovisi promjena prvotno ugovorene kamatne stope, pa se slijedom toga budući da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, u ovom slučaju se može primijeniti samo ona prva, početno ugovorena kamatna stopa od 4,95%.

27. S obzirom na to da je zbog primjenom spornih ugovornih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF o kojima se nije pojedinačno pregovaralo došlo do znatnog porasta anuiteta i glavnice kredita, osobito nakon što je tečaj CHF, koji Hrvatska narodna banka za razliku od tečaj EUR-a ne drži pod kontrolom i koja je takozvana "valuta utočišta", što potrošači, korisnici kredita bez da su na to bili upozoreni, a odlukama donesenima u kolektivnom sporu i na temelju dokaza provedenih u ovom postupku je utvrđeno da nisu, znatno porastao i skoro se izjednačio s tečajem EUR-a, time je prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena, stoga ne može imati učinak u odnosu na potrošača pa slijedom toga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Stoga ovaj sud kao i prethodno navedeni sudovi koji su sudili u kolektivnom sporu po tužbi potrošača, čijim odlukama je vezan, zaključuje da su ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF u ovom slučaju ništetne. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez ništetnih odredbi (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), dakle samo s ugovorenom kamatnom stopom od 4,95 % godišnje i bez obveze plaćanja anuiteta u kunskoj protuvrijednosti CHF obračunatih po srednjem tečaju za CHF tuženika.

28. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje taj zaključak, jer su prethodno navedeni sudovi to imali u vidu kad su odlučili da su ugovorene odredbe o klauzuli CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi ništetne, a uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti

se o postajanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili.

29. S obzirom na djelomičnu ništetnost ugovornih odredaba predmetnog ugovora o kreditu, tužiteljici bi pripadalo pravo na povrat onoga što je isplatila na temelju ništetnih ugovornih odredbi, konkretno, povrat razlike između tečaja za valutu CHF primijenjenog kod otplate i onog u vrijeme isplate kredita 2005., kao i na povrat onoga što je isplatila kao razliku između kamatne stope od 4,95% prilikom sklapanja Ugovora i onih kamatnih stopa koje je jednostrano u daljnjem periodu mijenjao tuženik u smislu povećanja. Takvo pravo tužiteljice proizlazi iz čl. 323. st. 1. u svezi s čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO).

30. U ovom slučaju je 2. veljače 2016. sklopljen Dodatak ugovora o kreditu u skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje: Novela), kojim je u promijenjena ugovorena valutna klauzula u CHF u valutnu klauzulu u euru slijedom čega i to treba uzeti u obzir. U odredbi čl. 19.b. propisano je načelo konverzije kredita tako da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

31. Iz Dodatka Ugovora o kreditu proizlazi da su stranke prihvatile konverziju te su mijenjale odredbe iz osnovnog ugovora i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos neotplaćenog kredita te je postignut sporazum o raspolaganju preplatom. Spomenuti Aneksi Ugovora o kreditu nisu ništetni kao što je to zaključio u istovjetnom predmetu Vrhovni sud u svojoj odluci Gos-1/2019. Naime, u citiranoj odluci zauzet je pravni stav po kojem Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Tako Vrhovni sud u citiranoj odluci ističe kako je Novelu ("Narodne novine" broj 102/15) Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske te u svojem rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom tog Zakona (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15). U svojoj odluci Ustavni sud Republike Hrvatske pored formalne i materijalne ustavnosti istaknuo je da osporeni ZIDZPK ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštenih poslovnih prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima.

32. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. odgovorio na postavljeno pravno pitanje Općinskog suda u Pazinu u predmetu poslovni broj P-1413/2019-9 od 20. rujna 2019. na način da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužiteljica ima pravni interes i ovlaštena je tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogla ostvariti neka eventualna prava koja joj pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima.

33. Sklapanjem Dodatka nije u cijelosti podmiren dug budući ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kada uzrok ništetnosti naknadno nestane, osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni. Tuženik je ponudom konverzije postupio sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 102/15.) koji je stupio na snagu 30. rujna 2015., a kojim je propisano načelo konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u valuti EUR na način da se položaj potrošača u valuti CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u valuti EUR. Kamatna stopa određena Dodatkom od 2. veljače 2016. određena je onako kako je vrijedila za kredite koji su u navedenom razdoblju ostvarivani u valuti EUR, dakle i za te kamatne stope i promjenu istih nisu vođeni pojedinačni pregovori, već je kamatna stopa mijenjana prema odlukama tuženika (banke).

34. Ovaj sud smatra da u konkretnom slučaju konvertiranjem kredita nije postignut učinak zaštite tužitelja kao potrošača, jer Dodatkom od 2. veljače 2016. nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, već je za ubuduće definiran ugovorni odnos između stranaka. Dakle, u konkretnom slučaju konvertiranjem kredita nije postignut učinak zaštite tužiteljice kao potrošača, jer Aneksom ugovora nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Sklapanjem Dodatka (Aneksa) ugovoru o kreditu nije došlo do konvalidacije sukladno čl. 326. Zakona o obveznim odnosima, jer je za konvalidaciju trebala postojati suglasna volja obiju stranaka, što ovdje nije slučaj, pa je tužiteljica i nakon sklapanja Dodataka ugovora o kreditu konverzijom u valutu EUR također oštećena, samo ne toliko koliko je bilo prvotno oštećenje u valuti CHF.

35. Prema mjerodavnoj praksi Europskog suda izraženoj u predmetu C-186/16 kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogli donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio tužiteljici niti je tuženik dokazao da bi tužiteljici pružio dovoljno informacija kako bi mogao shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke.

36. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto stajalište da i nakon sklapanja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverzije bio na snazi osnovni Ugovor o kreditu

koji je proizvodio pravne učinke, a koji pravni učinci se upravo odnose na ispunjavanje obveza korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

37. U presudi Europskog suda u predmetu broj C-118/17 od 14. ožujka 2019. zauzeto je pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Prema istoj Odluci potrošač ima pravo na ostvarenje potpune pravne zaštite koji ne može smanjiti niti provedena konverzija, što znači da sam čin konverzije kredita sam po sebi ne može isključiti provođenje kontrole nepoštenosti konvertiranih ugovornih odredbi, već naprotiv zahtijeva u svakom konkretnom slučaju provjeru da li je provedenom konverzijom u cijelosti uspostavljena pravična ravnoteža ništetnih ugovornih odredaba. Donesena je i odluka broj C-260/2018 gdje je navedeno da potrošač ima pravo na punu restituciju, ako ona nije postignuta konverzijom. Također je donesena i odluka od 9.7.2020. suda Europske unije broj C-452/18 koja potvrđuje da bi se potrošač mogao sklapanjem sporazuma kojim se zamjenjuje nevaljana ugovorna odredba drugom odredbom odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 odnosno prava temeljem iste samo i isključivo kada bi dao slobodan i informiran pristanak na takvo odricanje i znao čime se takvim pristankom odriče.

38. Slijedom svega navedenoga po stavu ovog suda tužiteljica se sklapanjem Dodataka nije odrekla tih prava, nije dala, niti je mogla dati slobodan i informirani pristanak na to, pa se dodatkom (aneksom) o konverziji nije odrekla svojih prava na obeštećenje niti je takvo odricanje u istome sadržano, niti je pristala na isto, a čak da je i dala takav pristanak ne bi se radilo o slobodnom i informiranom pristanku obzirom da u vrijeme sklapanja aneksa o konverzije valutna klauzula u CHF nije bila utvrđena ništetnom (čak protivno u to je vrijeme bila utvrđena valjanom), pa tužiteljica nije bila informirana niti je mogla znati čime bi se takvim odricanjem odrekla. To zato jer se u Dodatku (Aneksu) uopće ne govori o ništetnosti niti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli niti ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope ugovorne kamate, niti pak on sadrži odredbu u kojoj bi tužiteljica izjavila da se nakon njegova sklapanja odriče prema tuženiku bilo kakve tražbine s osnova nepoštenih ugovornih odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu. Nadalje, tim dodatkom (aneksom) nije obuhvaćena niti se ne spominje ništetnost odredbi o promjeni kamatnih stopa (već su i kod same konverzije primijenjene ništetne kamatne stope za kredite u valuti EUR temeljene na jednostranim odlukama banke, a tužiteljici tada nije bilo poznato da su promijene tih kamatnih stopa za EUR kredite ništetne), a niti se navodi koliki bi bio iznos pretplate kojeg bi se tužiteljica sklapanjem aneksa odrekla, niti je ona to mogla znati. Dakle, tužiteljica prema stavu ovog suda ima pravni interes za vođenje ovog postupka.

39. Što se tiče izvršene konverzije kredita sa valutnom klauzulom u CHF u kredit sa valutnom klauzulom u EUR sklapanjem Sporazuma temeljem Zakon o izmjeni i dopuni zakona o potrošačkom kreditiranju (NN RH broj 102/15 – dalje ZIDZOPK), valja reći da se radi se o aktu kojim se temeljem zakona nalaže bankama izmjena odredbi iz osnovnog ugovora te eventualno do danas sklopljenih dodataka i to valuta kredita kamatna stopa i iznose ostale ne otplaćene glavnice kredita te postiže sporazum iz čl. 19.c.t.6. ZIDZOPK na način kako to nalaže zakon.

40. Po stajalištu ovog suda konverzija odnosno potpisivanje tog Sporazuma između stranka ne utječe na osnovanost tužbenog zahtjeva, jer se niti odredbama ZIDZOPK-a, a niti navedenim Sporazumom izrijekom ne spominje način rješavanja ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima sa valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa, kao što se ne spominje niti na koji način bi se trebala riješiti eventualna ništetnost tih odredbi koje se tiču promjenjive kamatne stope, a koja ništetnost je nastupila zbog činjenice da je banka bez prethodnog pregovaranja s korisnikom kredita sama tj. nepošteno mijenjala kamatnu stopu u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF. Razlog donošenja navedenog zakona bio je da se položaj korisnika kredita u CHF, kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su koristili kredit denominiran u valuti EUR. Dodatkom ugovora o kreditu uređuje se pitanje određivanja kamatne stope nakon sklapanja istih, odnosno njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata u kreditima u valuti CHF kroz ovdje utuženi period, a do koje preplate je došlo zbog nepoštenog postupanja banaka, koje je utvrđeno ništetnim. Dakle, činjenica da su stranke sklopile Sporazum kojim je izvršena konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR i utvrđen iznos preplate kojom je podmiren kredit u EUR u cijelosti, sama za sebe ne upućuje na zaključak da je tužiteljici vraćen novčani iznos koji predstavlja razliku između plaćenih ugovornih kamata na temelju ništetne ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i početno ugovorenoj kamatnoj stopi te razliku po osnovi promjene tečaja CHF.

41. Kao što je prethodno već rečeni i obrazloženo tužiteljica ima svojstvo potrošača. Osim toga, kada je tuženik tužiteljici ponudio sklapanje Dodataka i izvršio konverziju ugovora o kreditu temeljem odredbi ZIDZOPK-a, istoj je priznao svojstvo potrošača. Izračun konverzije sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju sadrži podatak o zaduženjima u CHF uz promjene kamatnih stopa po odlukama banke, te da su uplate koje su izvršene u kunama preračunavane u CHF po tečaju za CHF na dan uplate o zaduženjima preračunatim iz CHF u EUR uz promjene kamatnih stopa za kredite u EUR po odlukama banke, te da je na taj način tuženik utvrdio da je do 30.09.2015. tužiteljica više uplatila određeni iznos koji je u Dodatku nazvan pretplatom.

42. Korisnici kredita koji su proveli konverziju ne smiju biti u nepovoljnijem položaju od korisnika CHF kredita koji nisu proveli konverziju. Pravo na punu restituciju tužiteljica kao potrošač ima prema citiranim odredbama Zakona o zaštiti potrošača i to pravo ne može biti anulirano nikakvim pristankom na potrošača bilo prividno dobrovoljnim, bilo u okviru zakonskog rješenja. Stoga je u pravu je tužiteljica kada ističe da unatoč konverziji, koja može biti valjana, potrošač potpisom dodatka ugovoru o kreditu kojima je ista provedena, zadržava pravo na punu restituciju koju mu jamče propisi koji uređuju zaštitu potrošača te to pravo ne može biti ukinuto nikakvim pristankom potrošača, bilo dobrovoljnim, bilo prisilnim. Ovo stoga što namjera i cilj ZID ZPK iz 2015. nije bila uklanjanje posljedica ništetnih odredaba i obeštećenje potrošača, već samo njihovo izjednačavanje s EUR dužnicima putem simulacije otplate. Slijedom navedenog slučaja konverzije nema govora ni o kakvoj novoj pravnoj osnovi uslijed koje bi kreditorima pripalo pravo zadržati nepripadno stečene koristi od ništetnih odredaba. Naime, obnova (novacija) je institut obveznog prava koji podrazumijeva, prije svega, da je u ugovornom odnosu došlo do promjene pravne osnove ugovora ili da je došlo do promjene glavne činidbe. Dakle, ukoliko su pravna osnova (ugovor o kreditu) i glavna činidba (novčana činidba) i nadalje dodacima nepromijenjeni, tada nema govora ni o kakvoj obnovi (novaciji), odnosno nastanku nove pravne osnove koja

bi opravdavala zadržavanje nepripadno stečenih koristi. Drugim riječima, radi se o istom ugovornom odnosu i istoj pravnoj osnovi nepoštenog i ništetnog stjecanja tuženika za razdoblje do konverzije, samo s naknadno izmijenjenom valutnom klauzulom na temelju koje se obračunava kunska protuvrijednost mjesečnog anuiteta, a to ne predstavlja izmjenu načina ispunjenja postojeće obveze, već je i nadalje riječi o novčanoj činidbi kao i u ranijem slučaju kada su potrošači plaćali anuitete u kunskoj protuvrijednosti prema CHF, slijedom čega se takva izmjena ne smatra obnovom, sukladno odredbi čl. 145. st. 2. ZOO-a.

43. Sklapanjem Dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju potrošač ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji. Naime, sve odredbe Glave IV.a ZPK-a, pa tako i odredbe čl. 19. b i čl. 19c ZPK-a na koje ukazuje tuženik, reguliraju ugovorni odnos koji je između potrošača i vjerovnika (banke) nastao temeljem ugovora o kreditu. Navedeno proizlazi odredbe čl. 19.a ZPK-a kao i ostalih odredaba Glave IV.a ZPK-a. S druge strane, obveza restitucije nije obveza koja ima svoju pravnu osnovu u pravnom poslu odnosno ugovoru (čl. 247. u svezi s čl. 20. st. 1. ZOO/05), već u izvan ugovornom obveznom odnosu stjecanja bez osnove (čl. 1111., čl. 323. st. 1. i čl. 20. st. 1. ZOO/05 u svezi s čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Dakle, ZPK regulira u potpunosti drugačiji obvezni odnos tj. ugovorni obvezni odnos koji je nastao sklapanjem ugovora o kreditu, dok tužiteljica tužbeni zahtjev temelji na postojanju izvan ugovornog obveznog odnosa stjecanja bez osnove koji nastao kao posljedica nepoštenosti i ništetnosti u potrošačkom ugovoru. Ugovornim odredbama, u ovom slučaju ugovornim odredbama Sporazuma o konverziji, ne može se osnažiti nešto što je od početka ništetno i nema pravni učinak, tako da neosnovano tuženik ističe da je sklapanjem Sporazuma o konverziji tužitelj izgubio pravo i pravnu osnovu da restitucijskim zahtjevom potražuje preplaćene iznose koji su posljedica nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi. Pravo na potpunu restituciju potrošača u slučaju nepoštenosti ugovornih odredbi osnovno pravo potrošača kod zaštite nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima. Stoga ako bi se to osnovno pravo potrošača ukidalo ili ograničavalo, to bi moralo biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona. Ne može se to osnovno pravo potrošača na potpunu restituciju ukidati i ograničavati posredno kroz parcijalno i ekstenzivno tumačenje propisa kojima čija svrha primarno i nije zaštita potrošača od nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima. Ograničenja ili čak ukidanje bilo kojeg prava potrošača, pa i prava na potpunu restituciju trebalo bi biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona i imati razumnu svrhu, a svako eventualno tumačenje odredbi koje bi u konačnici moglo ograničavati prava potrošača na potpunu restituciju, mora biti restriktivno. Dakle, ako je zakonodavac smatrao da konverzijom CHF kredita potrošači trebaju izgubiti pravo na potpunu restituciju kao posljedicu nepoštenosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, tada je to trebao jasno i nedvosmisleno propisati odredbama ZID ZPK. Kako to zakonodavac nije učinio, ne postoji bilo kakva pravna osnova (odredba zakona) koja bi opravdavala stav da su potrošači koji su konvertirali CHF kredite izgubili, potpuno ili djelomično, pravo na potpunu restituciju. Iz odredbi ZID ZPK jasno proizlazi da svrha njegovog donošenja nije restitucija i saniranje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, već zaštita potrošača od oscilirajućeg i rastućeg tečaja švicarskog franka.

44. Potrošač se sklapanjem sporazuma o konverziji nije mogao odreći svog prava na potpunu restituciju jer takvo što nije propisano bilo kojom odredbom zakona, pa tako i odredbama ZID ZPK-a. U trenutku sklapanja sporazuma o konverziji bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15 – dalje: ZZP/14) koji je stupio na snagu 8. travnja 2014. Odredbom čl. 41. st. 1. ZZP/14 propisano je da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju tog zakona ili drugih zakona kojima se štite prava potrošača, dok je stavkom 2. istog članka propisano da su ništetne ugovorne odredbe koje su za potrošača nepovoljnije od onih propisanih tim zakonom ili drugim zakonima kojima se uređuje zaštita potrošača. Dakle, sukladno čl. 41. st. 1. i 2. ZZP/14, potrošaču se ne mogu ograničiti potrošačka prava (što se odnosi i na pravo na potpunu restituciju), a niti se istih može odreći, a ugovorne odredbe kojima bi to bilo ugovoreno su ništetne. Stoga ne postoji ikakva pravna osnova da se odredbe sporazuma o konverziji tumače na način kao ih tumači tuženik tj. da se sklapanjem sporazuma o konverziji potrošač odrekao prava na potpunu restituciju. Čak i kada bi se tog prava potrošač mogao odreći to odricanje moralo bi biti rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača, što uostalom proizlazi i iz presude Suda Europske unije C-452/18 što bi u ovom slučaju značilo da je potrošaču, barem okvirno, trebao biti poznat novčani iznos kojeg se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji odriče odnosno na određeni način "oprašta" banci. S obzirom da prema odredbama ZID ZPK-a predmet konverzije niti nisu bili novčani iznosi na koje bi potrošač imao pravo potraživati protiv kreditora s osnove restitucije zbog nepoštenosti ugovornih odredbi, to se ni u kom slučaju ne može smatrati da se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji bilo čega odrekao, a pogotovo ne novčanog potraživanja koje i nije bilo predmetom konverzije te u izračun konverzije nije niti ulazilo.

45. Sklapanjem Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora, a čak kada bi se uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbi osnovnog ugovora o kreditu (tako i u odluci Vrhovnog suda RH broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.) Osim toga, prema odluci Suda Europske unije broj C-118/17 Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt. od 14. ožujka 2019. sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju navedene nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji. Dakle, iz te odluke može se zaključiti da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira i na eventualnu zakonsku intervenciju u to njegovo pravo. Takvo pravno shvaćanje ne dovodi u pitanje niti činjenica da je prema ZID ZPK potrošaču i korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora. Potrošač, a u konkretnom slučaju tužiteljica kao korisnica kredita u CHF, mogla se nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi, ali samo pod uvjetom da su joj bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu u CHF odluka u kolektivnom sporu uslijedila je tek tri godine nakon sklapanja dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju

konverzije te potrošači i korisnici kredita zasigurno nisu mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava. Takav zaključak proizlazi i iz odluke Suda Europske unije od 9. srpnja 2020. u predmetu C-452/18 XZ protiv Ibercája Banko S.A.

46. Kako je dio ugovora koji se odnosi na ugovaranje valutne klauzule u CHF i promjenjive kamatne stope ništetan, to tužiteljici pripada pravo da joj tuženik vrati ono što je na temelju takvog Ugovora, odnosno dijela konkretnog Ugovora o kreditu primio, u skladu s odredbom čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima - stjecanje bez osnove kojom je propisano da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi.

47. U svrhu utvrđenja koliko je tužiteljica više platila tuženiku zbog primjene ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF do dana konverzije, provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskoj vještakinji za ekonomiju, financije, računovodstvo i bankarstvo Danijeli Podbojec. Sud je vještakinji dao zadatak da izračuna koliko je tužiteljica više platila tuženiku zbog promjene kamatne stope u odnosu na početnu i tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je važio na dan isplate, odnosno korištenja predmetnog kredita sklopljenog između tužiteljice i tuženika, pri čemu treba uzeti u obzir da je između stranaka sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu, odnosno provedena je konverzija sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju, pa je potrebno očitovati se i o tome da li je konverzija provedena sukladno navedenom zakonu, a nakon toga od prethodno izračunate preplate oduzeti iznos koji je tužiteljici priznat kao preplata u postupku konverzije iz CHF u EUR.

48. Iz Nalaza i mišljenja vještakinje od 10. studenoga 2025. proizlazi da preplate s osnova promjene kamatnih stopa iznose 107,65 EUR / 811,09 HRK, da je tužiteljica s osnova promjene tečaja preplatila ukupno 1.950,35 EUR/14.694,89 HRK i to pozitivne (15.903,90 HRK) i negativne (-1.209,01 HRK) razlike, da je ukupno s osnova promjene kamatnih stopa i s osnova promjene tečaja uplatila više ukupno 2.058,00 EUR/15.505,98 HRK (uz prijeboj), da je konverzija izvršena temeljem zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) iz kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu klauzulu u EUR, da prema izračunu konverzije višak utvrđen konverzijom iznosi 2.132,13 HRK, da su preplatom utvrđenom u konverziji od 282,98 EUR/2.132,13 HRK zatvorene preplate u ukupnom iznosu 168,62 EUR/ 1.270,45 HRK i pripadajuća kamata na te preplate u iznosu 114,36 EUR 861,68 HRK $(168,62 + 114,36 = 282,98) / (1.270,45 + 861,68 = 2.132,13)$, da su preostali iznosi preplata od 1.889,38 EUR/14.235,53 HRK $(2.058,00 - 168,62)/(15.505,98 - 1.270,45)$ po danima dospijeca prikazani u tabeli u nastavku te da ako se u obzir uzmu samo pozitivne tečajne razlike, preostali iznosi preplata od 2.079,88 EUR/15.670,83 HRK po danima dospijeca je također prikazan u tabeli u nastavku. Sud je kao mjerodavan za donošenje odluke u ovom sporu uzeo izračun preplate u kojem je izvršen prijeboj s preplatom iz konverzije, ali ne i negativnim razlikama, prema kojem preplata iznosi 2.079,88 EUR , na kojem je utemeljen konačni tužbeni zahtjev.

49. Tužiteljica nije istaknula primjedbe na nalaz vještakinje te je u skladu s njim u podnesku od 6. veljače 2026. postavila svoj konačni tužbeni zahtjev utemeljen na izračunu bez prijeboja s negativnim razlikama. Tužiteljica u tom podnesku navodi da je prema nalogu suda vještakinja sačinila dva izračuna s uključenim negativnim tečajnim razlikama i bez njih. Tužiteljica manje plaćenim anuitetima nije ništa stekla, odnosno imovina tuženika nije prešla u imovinu tužiteljice, pa se dakle tužiteljica nije obogatila. Iznosi koje je tuženik dužan vratiti tužiteljici restitucijom zbog ništetnosti ne mogu se umanjivati onim što tužiteljica od tuženika nije dobila odnosno primila. Tuženik je sam sastavio nepoštene ugovorne odredbe o kamatnoj stopi koja se mijenjala njegovom odlukom i valutnoj klauzuli izraženoj u valuti CHF, pa ne može ni tražiti isplatu koristi primjenom instituta stjecanja bez osnove iz čl.1111 ZOO. Konačno postavljeni tužbeni zahtjev je veći od prethodnog, ali zastara u odnosu na preinačeni povećani dio nije nastupila kao što je to prethodno obrazloženo.

50. Tuženik se o nalazu vještakinje očitovao u podnesku od 9. veljače 2026. u kojem je istaknuo prigovore pravne naravi, tvrdi da je tužiteljica obeštećena preplatom priznatom joj u konverziji, pa je po njemu nalaz bespredmetan. Nije istaknuo prigovor na matematički izračun sadržan u nalazu, ali smatra da bi obračunatu preplatu trebalo umanjiti i za iznos od 1.956,20 eura za koji je konverzijom smanjena neotplaćena glavnica, kao i za iznos preplate iz konverzije od 282,98 eura (2.132,13 kn), a što sud, unatoč prijedlogu tuženika, nije odredio kao dio vještačkog zadatka. U vezi s tim ponavlja svoj stav iznesen još u odgovoru na tužbu da ako je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan, tada konverzija ne može ostati na snazi jer se ista temelji na otplatnom planu kojeg tužitelj osporava, a u tom bi slučaju tužitelj morao vratiti koristi koje je imao provedbom konverzije. Ako bi sud, unatoč svemu prethodno navedenom i protivno stavu VSRH, smatrao da je predmetno vještačenje, u odnosu na u njemu sadržan izračun po nepostojećem otplatnom planu u CHF, relevantno za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari, ističe da iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi savjesnost postupanja tuženika i nepostojanje znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

51. Sud je nakon pomne analize Nalaza vještakinje, na koji u pogledu matematičko izračuna stranke nisu imale primjedbi, njezin Nalaz prihvatio kao stručan i objektivan te kao takav podoban za donošenje odluke u ovom sporu. Sud nije prihvatio prigovore tuženika da bi u izračun preplate trebalo umanjiti i za od 1.956,20 eura za koji je konverzijom smanjena neotplaćena glavnica, iako iz Nalaz proizlazi da je po provedenoj konverziji smanjena za navedeni iznos, što nije niti bilo dano kao zadatak vještaku. U konkretnom se slučaju se ne osporava niti se traži utvrđenje ništetnosti same konverzije, niti je ista ništetna. Budući da je je glavnica smanjena na temelju sklopljenog Dodatka ugovor o kreditu kojim je valutna klauzula u CHF zamijenjena valutnom klauzulom u eurima po osnovu kojeg je tužiteljica tužiteljici priznata preplata od 282,98 eura kojom tužiteljica nije u cijelosti obeštećena kao što je prethodno obrazloženo, nema osnova da se iznos preplate obračunate prema nalogu suda do dana provedene konverzije primjenom početne kamatne stope i početnog tečaja CHF prebija s sa iznosom za koji je konverzijom smanjena glavnica kredita preostala za daljnju otplatu. Sud je kao mjerodavan za donošenje odluke u ovom sporu prihvatio izračun vještakinje bez prijeboja s negativnim razlikama na kojem je utemeljen konačno postavljeni tužbeni zahtjev. To prije svega iz razloga što tuženik u pogledu negativnih razlika nije istaknuo procesno pravni prigovor radi prebijanja. Prema odluci VSRH poslovni broj Rev 549/2023-4 donesenoj u proširenom vijeću od

13 sudaca sukladno odredbi čl. 390. st. 2. ZPP. 10. kod ništetnosti ugovora, pa tako i djelomične ništetnosti, svaka strana ima pravo zatražiti restituciju temeljem odredbe čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima te je osnovna pretpostavka da bi se moglo odlučivati o zahtjevu tužene banke da se razlika umanjuje za negativne tečajne razlike to da je ista istakla protu tužbeni zahtjev, procesno pravni prigovor radi prebijanja ili materijalno pravni prigovor prijeboja u smislu odredbi čl. 195. i čl. 196. ZOO. U ovom slučaju tuženik u pogledu negativnih tečajnih razlika nije postavio konkretan zahtjev za isplatu, a sud odlučuje u granicama zahtjeva stranaka stavljenih u postupku (čl. 2. ZPP). S obzirom na to da tuženik takav zahtjev nije podnio, o bilo kakvom njegovom potraživanju s naslova negativnih tečajnih razlika se ne može odlučivati niti može biti izvršen prijeboj sa pravilno utvrđenom tražbinom tužitelja. Stoga je prihvaćen izračun vještakinje u kojem nisu uključene negativne tečajne razlike, a slijedom toga i tužbeni zahtjev tužitelja utemeljen na tom izračunu. Po stavu suda kad bi tuženik i istaknuo takav, isti bi bio neosnovan. Tužiteljica koja je anuitete kredita plaćala prema Ugovoru sastavljenom od strane tuženika manje plaćenim anuitetima nije ništa stekla, odnosno imovina tuženika nije prešla u imovinu tužiteljice, pa se dakle tužiteljica nije obogatila. Iznosi koje je tuženik dužan vratiti tužiteljici restitucijom zbog ništetnosti ne mogu se umanjivati onim što tužiteljica od tuženika nije dobila odnosno primila. Tuženik je sam sastavio nepoštene ugovorne odredbe o kamatnoj stopi koja se mijenjala njegovom odlukom i valutnoj klauzuli izraženoj u valuti CHF, pa ne može ni tražiti isplatu koristi primjenom instituta stjecanja bez osnove iz čl. 1111 ZOO, a kad bi to i mogao njegova bi tražbina bila u zastari budući da u odnosu na njega zastara ne teče od dana pravomoćnosti odluka donesenih u kolektivnom sporu, kao što je to slučaj s tražbinom tužitelja.

52. U pogledu tužnikovog prigovora radi prebijanja po osnovu preplate priznate tužiteljici provedenom konverzijom i negativnih razlika, valja reći da iz nalaza vještaka proizlazi kako je iznos preplate umanjnjen za preplatu priznatu konverzijom, a prigovor radi prebijanja za iznos od 1.956,20 eura za koji je konverzijom smanjena neotplaćena glavnica je neosnovan, slijedom čega navedene tražbina tuženika ne postoje. Tuženik je tijekom postupka istaknuo i prigovor radi prebijanja i u pogledu iznosa od 1.956,20 eura EUR za koji je tužitelju umanjena neotplaćena glavnica, koji vještakinja nije uključila u izračun, ali po stavu ovog suda tuženik nema pravo potraživati od tužiteljice navedeni iznos putem prigovora radi prebijanja. Iz Nalaza vještakinje proizlazi da je glavnica kredita prema izračunu konverzije manja za iznos od 1.956,20 eura, ali je riječ je o konvertiranoj glavnici oslobođenoj efekata ništetnosti na dan 30.9.2015. koja je preostala za otplatu nakon 30. rujna 2015. Vještakinja je jasno u nalazu navela da je tuženik konverziju s financijsko-računovodstvenog gledišta, izvršio u skladu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), da je utvrđen novi otplatni plan (od početka otplate) u valuti EUR uz primjenu promjenjivih kamatnih stopa, da su sve uplate tužitelja preračunate u valutu EUR po tečaju na dan uplate, izračunate su razlike više/manje plaćeno u valuti EUR te je u poslovnim knjigama banka provela odgovarajuća knjiženja i od dana sklapanja Dodatka Ugovoru o kreditu, u svojim poslovnim knjigama vodi kao kredit odobren u valuti EUR. Prema tome, kako je obračun konverzije izvršen sukladno rečenom Zakonu ZIDZPK/15, a tužitelju je dosuđen preplaćeni iznos uslijed ništetnih odredaba o promjeni kamatne stope i valutne klauzule do dana stupanja na snagu Zakona ZIDZPK/15, a nakon toga je glavnica kredita pretvorena u valutu EUR po tečaju na dan isplate kredita i utvrđen novi otplatni plan, to tuženik nema pravo tražiti isplatu iznosa za koji je izračunom konverzije umanjena neotplaćena glavnica, budući da je nova

umanjena neotplaćena glavnica obračunata na temelju sklopljenog Dodatka ugovoru od 1. veljače 2016. kojim je provedena konverzija kredita iz kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u eurima, koji nije ništetan, to nema osnova da se razlika prethodne i nove glavnice utvrdi kao tražbina tuženika prema tužiteljici. Stoga je u odnosu na tuženikov prigovor radi prebijanja odlučeno kao u toč. III. izreke ove presude.

53. S obzirom na to da je sud utvrdio da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, to takvo utvrđenje ništetnosti mora ima za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takvih odredaba nije bilo. Budući da je provedenim vještačenjem po vještakinji Danijeli Podbojec utvrđeno da preplata do konverzije, dakle do 30. rujna 2015. ako se primjeni tečaj na dan korištenja kredita i početna kamatna stopa po predmetnom kreditu, nakon odbitka preplate priznate joj konverzijom i negativnih razlika s obračunatom zakonskom zateznom kamatom do dana provedene konverzije iznosi 2.079,88 eura, to je sud obvezao tuženika isplatiti tužiteljici navedeni iznos sa zateznom kamatom od dospijeća plaćanja pojedinih iznosa preplate pa do isplate, odnosno odlučeno je kao u toč. II. izreke ove odluke.

54. Napominje se da dokazi i dostavljena sudska praksa koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora, pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

55. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO prema kojem dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate i to do 31.7.2015. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022 po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

56. Budući da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj, zatezne kamate teku kao što je prethodno navedeno od dana dospijeća plaćanja pojedinih preplate pa do isplate i obrazložena na dio dosuđenog iznosa od 9.818,24 eura od 1.

listopada 2015. do isplate, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

57. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umještač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Tužiteljica prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu potražuje isplatu iznosa od 2.079,88 eura, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u izgubio tuženik, tuženik je u skladu s citiranim propisom obvezan nadoknaditi tužiteljici nastale joj troškove postupka u cijelosti, a sud joj je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužiteljici je priznat zatraženi trošak sastava tužbe od 200,00 EUR na temelju Tbr. 7/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava četiri obrazložena podnesaka od 21.10.2020., 12.1.2021., 6.2.2026. i 30.3.2026. za svaki po 200,00 EUR na temelju Tbr. 8/1 Tarife, trošak sastava podnesaka od 18.8.2020. u iznosu od 50,00 EUR na temelju Tbr. 8/4 Tarife, trošak zastupanja na ročištima 26.1.2021., 27.2.2025., 20.5.2025. i 7.4.2026., za svako ročište po 200,00 EUR na temelju Tbr 9/1 Tarife, sve to uvećano za PDV od 25% na temelju Tbr. 46. Tarife, trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 79,63 EUR i trošak knjigovodstveno-financijskog vještačenja provedenog tijekom postupka u iznosu od 400,00 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 2.792,13 EUR. Tužiteljici nije priznat trošak pristupa na ročište za objavu presude jer njezin punomoćnik na to ročište nije pristupio. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

60. S obzirom na to da je tuženik izgubio parnicu, sukladno citiranom propisu, njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova je odbijen.

U Varaždinu 8. svibnja 2026.

Sutkinja
Jadranka Orlović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužiteljici po punomoćniku Vedranu Juričanu, odvjetniku u Varaždinu,
2. Tuženiku po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Glamuzina & Grošeta d.o.o., Zagreb,

Broj zapisa: **9-30887-bc9b7**

Kontrolni broj: **0305a-c84f1-0f7a6**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.